

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pysäkkiselvitys

Linja-autopysäkkien kehittämissuunnitelma keskeisillä yhteysväleillä ja esimerkkikunnissa

SONJA AARNIO | ANNE HERRANEN | TONI JOENSUU

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pysäkkiselvitys

Linja-autopysäkkien kehittämissuunnitelma keskeisillä
yhteysväleillä ja esimerkkikunnissa

SONJA AARNIO
ANNE HERRANEN
TONI JOENSUU

RAPORTTEJA 36 | 2015

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN PYSÄKKISELVITYS

LINJA-AUTOPYSÄKKIEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA KESKEISILLÄ YHTEYSVÄLEILLÄ JA ESIMERKKI-KUNNISSA

ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

TAITTO: TONI JOENSUU, SONJA AARNIO

KANSIKUVA: TONI JOENSUU

KARTAT: © LOGICA/MML

ISBN 978-952-314-250-3 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (VERKKOJULKAISU)

URN:ISBN:978-952-314-250-3

WWW.ELY-KESKUS.FI/JULKAISUT | WWW.DORIA.FI/ELY-KESKUS

Sisältö

1. Tausta.....	2
1.1 Tausta.....	2
1.2 Työn tavoitteet ja tutkimusmenetelmät.....	2
1.3 Lähtöaineisto.....	3
2. Pysäkkiluokittelun periaatteet.....	4
2.1 Tavoitteellinen pysäkkiverkko.....	4
2.2 Pysäkkien luokittelu	5
2.3 Pysäkkien palvelutaso	5
2.4 Tutkimusalue.....	7
3. Pysäkkien omistus ja hoito.....	8
4. Kuntapysäkit	10
4.1 Lähtökohdat kuntapysäkkien määrittelyyn.....	10
4.2 Vöyri – Grillin pysäkki (Vöyrintie 11).....	11
4.3 Kristiinankaupunki – Merikadun pysäköintialue.....	12
4.4 Korsnäs – Kyrkobytvägenin pysäkipari	13
4.5 Isokyrö – Uimahallin pysäköintialue	14
4.6 Maalahti	15
4.7 Yhteenveto kuntapysäkkien palvelutasosta	16
4.8 Pysäkkien kehittämistoimenpiteet	17
5. Yhteysvälien pysäkit	18
5.1 Vaasa-Seinäjoki.....	20
5.2 Seinäjoki – Jalasjärvi.....	21
5.3 Seinäjoki – Alavus	21
5.4 Seinäjoki – Kauhava.....	22
5.5 Seinäjoki – Kauhajoki.....	23
5.6 Vaasa – Kristiinankaupunki	24
5.7 Vaasa – Kokkola.....	25
5.8 Yhteenveto pysäkkien palvelutasosta.....	26
6. Toimenpiteet ja kustannusarvio.....	29
Lähteet.....	31
Liitteet.....	32
Liite 1 Maalahden kunnan esitys kuntapysäkiksi.....	32
Liite 2 Esimerkki Urakan muutos- ja lisätyölomakkeesta (Lapua)	33

1. Tausta

1.1 Tausta

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on yhteensä noin 6 700 pysäkkiä. Pysäkkejä ei ole aikaisemmin tasoluokiteltu, eikä pysäkkien kehittämiseksi ole laadittu toimenpideohjelmaa, jolla niiden palvelu- ja varustetaso saatettaisiin oikealle tasolle. Lisäksi pysäkkien hallinnointiin ja kunnossapitoon liittyy merkittävä määrä erilaisia toimintamalleja, jotka kaipaavat selkiyttämistä.

Linja-autoliikenteen pysäkkiverkon kehittäminen, pysäkkien luokittelu ja palvelutason määrittely ovat nousseet ajankohtaiseksi laajemmin koko valtakunnan tasolla mm. joukkoliikenneuudistuksen ja sen myötä muuttuneiden linja-autoliikenteen toimintamallien vuoksi. Loppuvuodesta 2014 julkaistiin *Valtakunnallinen pysäkkiselvitys – pysäkkiverkot ja pysäkkien palvelutaso* -raportti (Liikennevirasto 43/2014) linjaamaan pysäkkien luokittelua, palvelutason määrittelyä ja kehittämistä. Valtakunnallisen pysäkkiselvityksen tuloksia on hyödynnetty tässä työssä. Koska, linja-autopysäkkeihin kohdistuvat vaatimukset ja odotukset sekä pysäkkien merkitys ympäröivään yhdyskuntarakenteeseen ja joukkoliikennejärjestelmään vaihtelevat eri ympäristöissä kuitenkin hyvin paljon, tulee pysäkkien luokittelu tehdä aina alueellisten tarpeiden pohjalta. Valtakunnallisessa pysäkkiselvityksessä esitettyjä kriteereitä ja luokitteluita on tässä yhteydessä sovellettu siten, että luokittelussa ja kehittämistoimenpiteiden määrittelyssä on huomioitu mahdollisimman hyvin Etelä-Pohjanmaan joukkoliikenteen käytön erityispiirteet ja kehittämisresurssien realiteetit.

1.2 Työn tavoitteet ja tutkimusmenetelmät

Työ koostuu kahdesta erillisestä osatehtävästä, joista toisessa paneudutaan yhteysvälien pysäkkien luokitteluun sekä kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn ja toisessa osatehtävässä kuntapysäkkien sijainnin ja varustelutason määrittelyä koskeviin kysymyksiin.

Ensimmäisessä osatehtävässä tutkitaan ja luokitellaan pysäkit Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella, niillä yhteysväleillä, joilla joukkoliikenteen palvelutasoa halutaan nostaa nykyisestä tai nykyisen palvelutason säilyttäminen nähdään erittäin tärkeäksi. Tutkittavat yhteysvälit on kuvattu tarkemmin kappaleessa 2.4. Pysäkkien luokittelu tehdään muun muassa maankäytön, väestöpohjan ja liikennetarjonnan perusteella. Korkeimpiin pysäkkiluokkiin kuuluvien pysäkkien osalta laaditaan esitykset pysäkkien palvelu- ja varustetaso saattamiseksi oikealle tasolle. Koska Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen määrärahat pysäkkien kehittämiseen ja kunnostamiseen ovat rajalliset, harkitaan työn yhteydessä tarkkaan mihin rahoitusta kohdennetaan. Niiden pysäkkiverkon kehittämistoimenpiteiden osalta, joiden merkitys arvioidaan joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja toimintaedellytysten näkökulmasta merkittävimiksi, laaditaan yksityiskohtaiset pysäkkikortit. Pysäkkikorteissa määritellään pysäkkialueiden kehittämistoimenpiteet, vastuutahot sekä kustannusarvio.

Pysäkkiluokittelu ja kehittämistoimenpiteiden määrittely pohjautuu paikkatietoaineistoihin (mm. tierekisteri, YKR-aineistot sekä VALLU-aineisto), maastokäynteihin sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa käytyihin keskusteluihin. Myös liikennöitsijöiltä on työn aikana tiedusteltu näkemyksiä alueen tärkeimmistä pysäkeistä.

Toinen osatehtävä on kuntapysäkkejä koskeva selvitysosa, jossa paneudutaan viiden esimerkkikunnan avulla kuntapysäkkien sijainnin ja laatutason määrittelyä koskevaan problematiikkaan. Kuntapysäkki on kuntakeskuksessa sijaitseva korkeatasoinen keskus pysäkki, jonka kautta kaikki linja-autot tavoitetilassa kulkevat. Kuntapysäkkien sijaintia ja periaatteita pysäkin sijainnin valinnalle on selvitetty sellaisissa kunnissa, joissa ei ole tällä hetkellä linja-autoasemaa tai se voi poistua kunnasta tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda yleiset periaatteet koko ELY-keskuksen aluetta koskeviksi, joita voidaan soveltaa myöhemmin muissa alueen kunnissa.

Selvityksen kohdekunnat, Kristiinankaupunki, Kornäs, Maalahti, Isokyrö ja Vyöri, on määrittänyt tilaaja. Kaikkien valittujen kuntapysäkkien osalta on suoritettu selvityksen aikana maastokäynnit sekä kunta- ja liikennöitsijähaastattelut. Maastokäynnin yhteydessä on kartoitettu paitsi nykyisen pysäkin kunto myös pysäkin ympäristön tilaa mm. kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä, liityntäpysäköintiä sekä mahdollisia muita tarvittavia liikennejärjestelyjä.

1.3 Lähtöaineisto

Lähtöaineistona työssä on hyödynnetty seuraavia selvityksiä:

- Valtakunnallinen pysäkkiselvitys –pysäkkiverkot ja pysäkkien palvelutaso (Liikennevirasto 43/2014)
- 100 solmupysäkkiä Suomeen 2012
- Linja-autopysäkkien luokittelu – esiselvitys (Liikennevirasto 41/2013)
- Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan joukkoliikenteen palvelutasomäärittäminen 2014- 2018
- Etelä-Pohjanmaan joukkoliikenteen palvelutasomäärittäminen 2014–2018
- Kälviä-Kruunupyy-Kokkola-Pietarsaari-Luoto joukkoliikenteen laatukäytävä 2014
- Laatukäytävä Vaasa-Seinäjoki, 2012
- Laatukäytävä Kurikka-Lapua, 2012
- Teiden talvihoito - Laatuvaatimukset, moniste 19.1.2009
- Hoidon tuotekortti
- Urakoiden työkohtaiset tarkennukset

Valmiiden selvitysten ohella työssä on hyödynnetty paljon erilaisia paikkatietoaineistoja, mm.

- Tierekisteri
- Valtakunnallinen liikennelupajärjestelmä (VALLU)
- YKR-aineistot (väestö- ja työpaikat)
- Diroad-aineisto

Näiden ohella tärkeitä lähtötietoja on saatu kunta- ja liikennöitsijähaastatteluiden avulla sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskusteluiden kautta.

2. Pysäkkiluokittelun periaatteet

2.1 Tavoitteellinen pysäkkiverkko

Tässä kappaleessa on kuvattu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueen pysäkkiluokittelun periaatteet. Pysäkkiluokittelun ulkopuolelle on jätetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella toimivat kunnalliset ja seudulliset joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten alueet, Seinäjoki, Vaasa ja Kokkola. Pysäkkiluokittelun laatimisessa on hyödynnetty Valtakunnallisen pysäkkiselvityksen (43/2014) linjauksia.

Pysäkkiverkko koostuu nykyisin matkakeskuksista, linja-autoasemista, kaupunkien keskustaterminalaaleista sekä keltaisin ja sinisin pysäkkimerkein varustelluista paikallisliikenteen ja kaukoliikenteen pysäkeistä, joista osa on erikseen merkittyjä pikavuoropysäkkejä. Pysäkkiverkon aikaisempaa paremmalla jäsentelyllä on tavoitteena helpottaa kehittämistoimenpiteiden suunnittelua ja priorisointia, ja edistää joukkoliikenteen käyttöä ja matkaketjujen sujuvuutta.

Tavoitteellinen pysäkkiverkko koostuu matkakeskuksista, keskustaterminalaaleista, linja-autoasemista kuntien keskus pysäkeistä sekä muista pysäkeistä, jotka on luokiteltu ja varusteltu pysäkin käyttöön liittyvien tarpeiden mukaan.

Matkakeskukset ovat linja-autoliikenteen ja rautatieliikenteen kohtaamispaikkoja ja valtakunnallisen esteettömän liikenneverkon keskuksia. Ne muodostavat valtakunnallisen joukkoliikenteen pysäkkiverkon tärkeimmät solmut. Matkakeskusten kehittämisen yleisenä tavoitteena on lisätä joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja parantaa palvelutasoa yhdistämällä eri liikennemuotojen asemat ja niihin liittyvät palvelut. Matkakeskusten kehittämisessä korostuvat eri kulkutapojen ja matkaketjujen sujuvuus. Tutkimusalueella matkakeskuksia on nykyisin Vaasassa ja Seinäjoella. Kokkolaan matkakeskus on suunnitteilla.

Keskustaterminalit ovat kaupunkien paikallisen joukkoliikenteen tärkein solmu. Asiakkaan matkaketjun kannalta paras tilanne saavutetaan, jos kauko-, kaupunki-, seutu- ja raideliikenteen terminalit toimivat samassa paikassa lähellä toisiaan. Erillisten terminalien välillä on tärkeää kiinnittää huomiota erityisesti opastukseen ja hyviin yhteyksiin joukkoliikenteellä, pyörällä ja kävellen.

Niissä kunnissa ja kaupungeissa, joissa ei ole matkakeskusta, linja-autoliikenteen tärkeimmän solmun muodostaa *linja-autoasema tai kunnan keskus pysäkki*. Linja-autoasemien merkityksen ennakoidaan tulevaisuudessa vähenevät mm. lipunmyynnin ja informaatiopalveluiden siirtyessä yhä enemmän Internet-pohjaisiksi palveluiksi tai muille toimijoille. Sijainniltaan hyvillä linja-autoasemilla kunnallisine matkustajapalveluineen arvioidaan kuitenkin olevan tarvetta myös jatkossa, erityisesti vilkkaasti liikennöidyillä paikkakunnilla.

Monissa pienemmissä taajamissa linja-autoaseman on jo korvannut tai tulee korvaamaan viranomaisen toteuttama *kunnan keskus pysäkki*. Kaupallisista toimijoista riippumattoman kunnan keskus pysäkin etuna on sen keskeinen sijainti, pysyvyys ja selkeys. Tavoitteena on, että keskus pysäkki toimii kaiken kunnassa ajettavan liikenteen kohtauspaikkana. Keskus pysäkkien lisäksi erityisen merkittäviä pysäkkejä ovat solmupysäkit. Solmupysäkki on pysäkkipari tai -ryhmä, jolla on erityisen paljon matkustajia ja jotka toimivat merkittävänä vaihtopaikkoina eri linjojen välillä tai ovat tärkeitä liityntäpisteitä linja-autoliikenteen verkostoon.

Muu pysäkkiverkko muodostuu pysäkin käyttöön liittyvien tarpeiden mukaan luokitelluista ja varustelluista pysäkeistä. Näiden pysäkkien luokitteluperiaatteet sekä varustelua koskevat palvelutasotavoitteet on esitetty seuraavassa kappaleessa.

2.2 Pysäkkien luokittelu

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen vastuualueella linja-autoliikenteen pysäkit on luokiteltu valtakunnallisen pysäkkiselvityksen (Liikennevirasto 43/2014) tuloksia soveltaen alueen erityispiirteet ja käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen. Pysäkit on luokiteltu tässä yhteydessä joukkoliikenteen palvelutason kannalta tärkeimpien yhteysvälien osalta. Tarkastellut yhteysvälit on esitetty tarkemmin kappaleessa 5. Kuntapysäkkien osalta on määritelty periaatteelliset linjaukset viiden esimerkkikunnan avulla.

Taulukko 1. Pysäkkien luokittelu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella

	Luokka	Kuvaus
Kuntapysäkit	1 Terminaali	<ul style="list-style-type: none">• Matkakeskus• Linja-autoasema• Liityntäterminaalit
	2 Kuntapysäkki	<ul style="list-style-type: none">• Kuntien keskus pysäkit
Yhteysvälien pysäkit	3 Vilkas pysäkki	<ul style="list-style-type: none">• Opiskelu- ja työmatkaliikenteen kannalta merkittävät kaukoliikenteen pysäkit• Liityntä- ja pikavuoropysäkit• Tiivis maankäyttö
	4 Peruspysäkki	<ul style="list-style-type: none">• Muut kaukoliikenteen pysäkit• Väljä maankäyttö

Pysäkkien käyttäjämäärä on tärkeä lähtökohta palvelutason priorisoinnissa. Koska matkustajamäärätietoja ei ole saatavilla, on yhteysvälien pysäkkien merkitys jouduttu arvioimaan vuorotarjonnan, väestöpohjan (potentiaali), työ- ja opiskelupaikkatietojen, muiden toimintojen (kaupalliset toiminnot yms.) sekä maankäytön kehittymistä (kaavoitus) koskevien tietojen avulla. Pysäkkien luokittelussa on lisäksi kiinnitetty huomiota pysäkkien tavoitteelliseen käyttöön ja niiden houkuttelevuuteen tulevaisuudessa.

2.3 Pysäkkien palvelutaso

Pysäkkien palvelutasoon voidaan vaikuttaa pysäkkien ja pysäkkiympäristön varustelulla, niiden hoidolla sekä kunnossapidolla sekä yhteyksillä pysäkeille. Ohjausryhmäkeskustelun perusteella palvelutasotavoitteet on päädytty määrittelemään liikenneviraston ohjetta 43/2014 soveltaen. Palvelutasotekijöinä ovat odottelun mukavuus, informaatio, saavutettavuus ja turvallisuus. Kukin palvelutasotekijä muodostuu useista osatekijöistä. Lisäksi on esitetty sanallisia tavoitteita pysäkkialueen siisteydelle ja kunnossapidolle (pysäkkiympäristö) sekä kävelyn ja pyöräilyn olosuhteille ja yhteyksille. Tavoitteelliset palvelutasotekijät, osatekijät ja laatutavoitteet on esitetty taulukossa 2. Palvelutasoehdotukset kuvaavat laatutasoa, johon kullakin pysäkillä pyritään käytettävissä olevat rahoitusresurssit huomioon ottaen. Tavoitteet poikkeavat osittain liikenneviraston ohjeesta. Esimerkiksi valtakunnallisesta pysäkkiselvityksestä poiketen roska-astioita ei ole määritelty varusteeksi yhteysvälien pysäkeille, koska niistä on todettu aiheutuvan ongelmia kunnossapidon suhteen. Valaistus on mukana palvelutason osatekijänä, mutta erillistä pysäkkivalaistusta ei vaadita, vaan katuvalaistus riittää. QR-koodeihin ja pysäkki ID:hin liittyvät kriteerit on tässä vaiheessa jätetty pois tavoitteista, koska niiden roolia informaation laatutavoitteena pysäkkiluokittain tullaan linjaamaan myöhemmässä vaiheessa.

Esteettömyyteen liittyviä kriteerejä ei ole sisällytetty pysäkkiluokkien palvelutasotekijöihin. Esteettömyyttä tulee käsitellä aina tapauskohtaisesti palvelutasoluokituksista erillisenä asiana. Esteettömyys on osa nykyajan rakentamista ja siitä hyötyvät kaikki matkustajat. Uusien pysäkkien suunnittelussa ja toteutuksessa on aina tarkasteltava esteettömyyttä eri matkustajaryhmien kannalta.

Toisaalta pysäkin toteuttaminen esteettömänä esimerkiksi yhteysvälien pysäkeillä voi olla merkityksetöntä, jos muut olosuhteet (kalusto, kulkuyhteydet pysäkeille) eivät ole esteettömiä.

Taulukko 2. Pysäkkien palvelutasotekijät, osatekijät ja laatuavoitteet pysäkkiluokittain.

Palvelutasotekijä	Osatekijä	Kuntapysäkit			Yhteysvälien pysäkit	
		Terminaali	Vilkas	Perus	Vilkas	Perus
Odottelun mukavuus	Lämmin odotustila	☀				
	Pysäkkikatos	☀	☀	☀	☀	
	Istumapaikka	☀	☀	☀	☀	
	Roskakori	☀	☀			
	WC	☀				
	Pysäkkiympäristö	● ● ●	● ●	●	● ●	●
Informaatio	Pysäkkimerkki	☀	☀	☀	☀	☀
	Pysäkin nimikilpi	☀	☀	☀	☀	
	Linjakilpi	☀				
	Aikataulut	☀	☀	☀	☀	
	Opastus pysäkeille	☀				
	Matkalipun osto	☀				
	Kävely ja pyöräily	● ● ●	● ●	●	● ●	●
Saavutettavuus	Liityntäpysäköinti	☀	☀	☀	☀	
	Pyöräpysäköinti	☀	☀	☀	☀	
	Saattopysäköinti	☀	☀	☀	☀	
	Kunnossapito	● ● ●	● ●	●	● ●	●
Turvallisuus	Valaistus	☀	☀	☀	☀	
	Heijastinnauha		☀	☀	☀	
	Korotettu pysäkkialue	☀	☀	☀		
	Vartiointi	☀				

- ● ● Korkealuokkaisille pysäkeille pääsee helposti ja turvallisesti kaikissa keliolosuhteissa linja-autojen liikennöintiaikaan, talvihoito on korkeatasoista ja toimenpideaika lyhyt. Pysäkin talvihoito on sidottu kevyenliikenteen väylän ja/tai ajoradan hoitoluokkaan. Pysäkillä odottelu on turvallista ja viihtyisää aina linja-autojen liikennöintiaikaan. Pysäkkialue ja pysäkin ympäristö on siisti ja informaatio saatavilla. Katokset ovat ehjiä ja siistejä. Ylläpito tarvittaessa päivittäin. Yhteistyömahdollisuudet mainosyritysten kanssa.
- ● Muille vilkkaille pysäkeille pääsee helposti ja turvallisesti kaikissa keliolosuhteissa linja-autojen liikennöintiaikaan, talvihoito on peruspysäkkejä korkeatasoisempaa. Pysäkin talvihoito on sidottu kevyenliikenteen väylän ja/tai ajoradan hoitoluokkaan. Pysäkillä odottelu on turvallista ja viihtyisää linja-autojen liikennöintiaikaan. Pysäkkialue on siisti ja informaatio saatavilla. Katokset ovat ehjiä ja siistejä. Yhteistyömahdollisuudet mainosyritysten kanssa.
- Peruspysäkeille ja vähemmän käytetyille pysäkeille pääsee turvallisesti. Pysäkillä odottelu on turvallista aina linja-autojen liikennöintiaikaan. Pysäkin talvihoito on sidottu kevyenliikenteen väylän ja/tai ajoradan hoitoluokkaan. Katokset palvelevat käyttötarkoituksessaan.

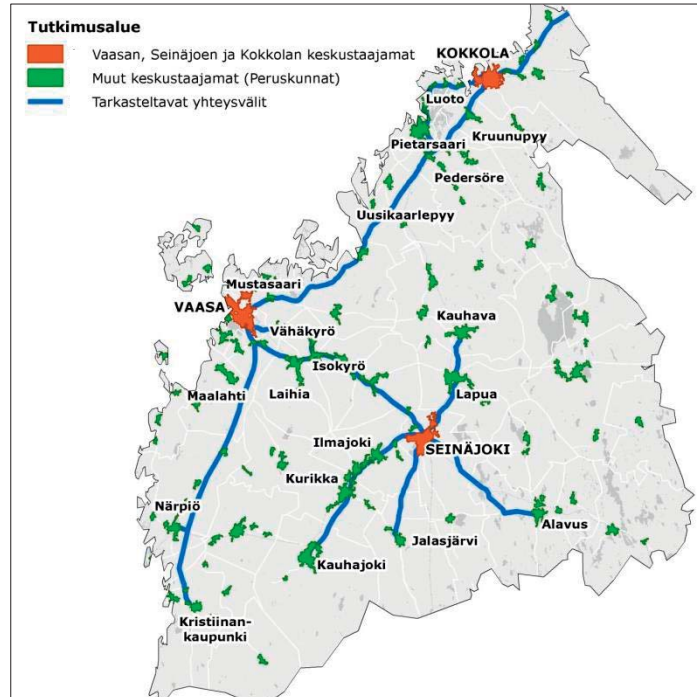
2.4 Tutkimusalue

Tutkimusalue käsittää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen. Alueella joukkoliikenteen toimivaltaisina viranomaisina toimivat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus sekä Vaasan, Seinäjoen ja Kokkolan kaupungit. Tutkimusalue on jaettu kolmeen erikseen tarkasteltavaan osaan.

1. Peruskuntien keskustaajamat

Peruskuntien keskustaajamissa tulee jatkossa olemaan kuntapysäkit. Kuntapysäkkejä on tässä selvityksessä tutkittu viiden esimerkkikunnan avulla (kappale 4). Kuntakeskusten pysäkit on muutoin jätetty tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Jos kuntakeskus sijaitsee etäällä valtatiestä, jolle joukkoliikenteen tarjonta painottuu, tutkitaan kuntapysäkin ohella valtatie varrella sijaitsevat keskeiset pysäkit ja näiden mahdolliset kehittämistarpeet. Nämä pysäkit sijoittuvat tutkittaville yhteysväleille ja näitä on käsitelty tässä selvityksessä yhteysvälien pysäkkeinä.

Kuva 1. Tutkimusalue ja jako tutkimuskohteisiin

2. Joukkoliikenteen palvelutason kannalta keskeiset yhteysvälit

Tarkastelu suoritetaan seitsemällä, palvelutason kannalta keskeisellä, yhteysväillä. Palvelutason kannalta keskeiset yhteysvälit on määritelty joukkoliikenteen vuorotarjonnan sekä tiestön hoitoluokituksen perusteella. Tarkasteltavat yhteysvälit ovat:

- Vaasa–Seinäjoki
- Seinäjoki–Kauhava
- Seinäjoki–Kauhajoki
- Seinäjoki–Alavus
- Seinäjoki–Jalasjärvi
- Kokkola–Vaasa
- Vaasa–Kristiinankaupunki

3. Vaasan, Seinäjoen ja Kokkolan keskustaajamat

Vaasan, Seinäjoen ja Kokkolan kaupunkien katuverkolla sijaitsevat pysäkit jätetään tarkastelun ulkopuolelle. Näillä alueilla pysäkkiverkon kehittämisestä vastaavat lähtökohtaisesti kunnalliset toimivaltaiset viranomaiset.

3. Pysäkkien omistus ja hoito

Pysäkkien toteuttamiseen ja ylläpitoon liittyvä vastuunjako on periaatteiltaan selkeä. Tien- tai kadunpitäjä vastaa pysäkin infrastruktuurista ja liikennemerkeistä ja toimivaltainen viranomainen tai kunta vastaa pysäkki-informaatiosta. Poikkeustapauksista sovitaan erikseen. Pysäkkien sijoittaminen rakentaminen ja pysäkin fyysisen rakenteen ylläpito kuuluvat tien- ja kadunpitäjälle. Tähän kuuluvaksi on katsottu myös pysäkkikatokset.

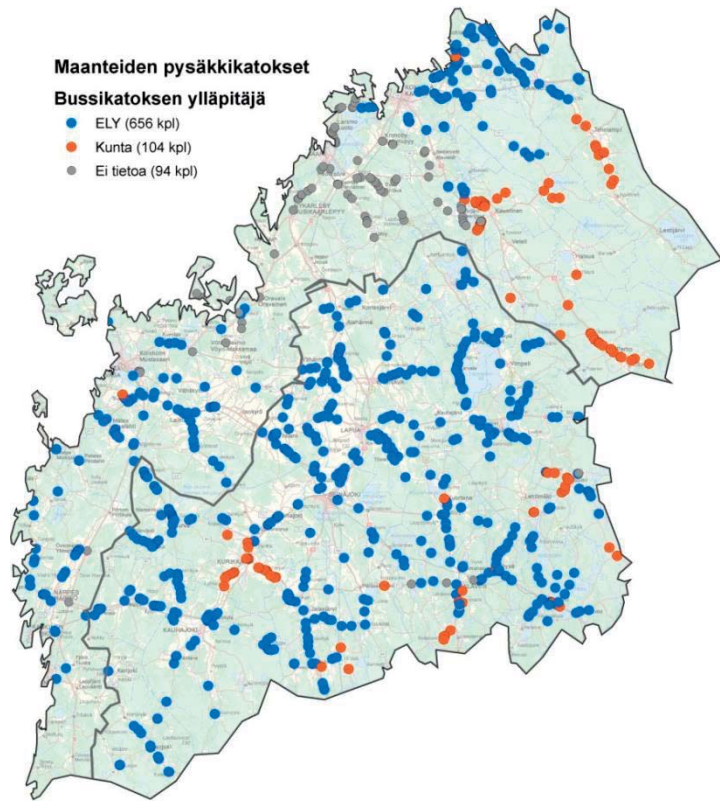
Maanteillä tienpitäjänä on valtio, joka vastaa maantien suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja liikenteen hallinnasta sekä näiden kustannuksista. Maantiehen kuuluvat ajoradan ja pientareen lisäksi muut liikenteen käyttöön kuuluvat alueet, kuten mm. jalkakäytävä, pyörätie sekä joukkoliikennettä ja sen käyttöä palveleva alue. Maantietä ovat myös näiden alueiden säilymistä ja

käyttämistä varten pysyvästi tarvittavat ja niihin liittyvät rakenteet ja laitteet sekä liikenteen ohjauslaitteet ja tienkäyttäjien opastukseen tarvittavat rakenteet ja laitteet. Maanteiden tienpitoviranomaisena toimii toimivaltainen ELY-keskus.

Kadunpidon järjestäminen kuuluu kunnalle. Kadunpito käsittää kadun suunnittelemisen, rakentamisen ja sen kunnossa- ja puhtaanapidon sekä muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen yläpuolisten ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi.

Vaikka periaatteet pysäkkien hoidosta ja ylläpidosta ovat selkeät, niin käytännössä asia ei kuitenkaan ole niin yksinkertainen. 2000-luvun alussa, kun Tiehallinto teki päätöksen siitä, että yleisten teiden pysäkkikatokset otettaisiin tiehallinnon omistukseen ja vastuulle, niin osa kunnista ei kunnostanut pysäkkejä siihen kuntoon, että ne olisivat täyttäneet tiehallinnon vaatimukset, ja nämä jäivät sen vuoksi kunnan vastuulle (Tiehallinnon vastuulle siirtyvien katosten tulee täyttää tietyt vaatimukset, mm. rakenteet ehjiä ja puhtaita, talvihoito suoritettavissa kohtuullisin kustannuksin). Vanhojen valtiolle siirtymättömien pysäkkien lisäksi maantieverkolla on uusia kuntien omistuksessa olevia pysäkkejä. Viime vuosien aikana rakennettuja pysäkkikatoksia ei resurssien vähäisyydestä johtuen ole enää otettu ELY-keskuksen vastuulle. ELY huolehtii pysäkin edustan aurauksen, mutta muutoin pysäkin kunnossapidosta vastaa kunta. Pysäkin ylläpitoon voi liittyä kuntien ja ELY-keskuksen lisäksi myös muita tahoja, kuten kyläyhdistyksiä tai muita vapaaehtoisuuteen perustuvia tahoja.

Tierekisteritietojen mukaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on yleisten teiden varsilla yhteensä 854 pysäkkikatosta. Näistä ELY-keskuksen omistuksessa on 656 ja kuntien omistuksessa 104 katosta. Näiden lisäksi rekisteriin on merkitty 94 katosta, joiden vastuutahosta ei

Kuva 2. Maanteiden pysäkkikatokset ja niiden ylläpitovastuu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella

Maantien pysäkkialueiden toteutuksesta ja kunnossapidosta vastaa valtio. Valtio vastaa myös maanteiden pysäkkikatosten rakentamisesta ja kunnossapidosta (Kuntaliitto & Liikennevirasto 2010, Kunnan ja valtion kustannusvastuun periaatteet maantien pidossa)

ole tietoa. Pääosa niistä pysäkeistä, jotka on merkitty rekisteriin ilman ylläpitäjätietoja, on kuitenkin kuntien vastuulla, mm. Pietarsaari-Kokkola-alueen pysäkit. Kunnan omistuksessa olevia pysäkkikatoksia on paljon Kurikassa (22 kpl), Alavudella (9 kpl), Soinissa (9 kpl) Toholammella (10 kpl), Perhossa (19 kpl) ja Kaustisilla (11 kpl). Pietarsaari-Luoto-Kokkola-alueella pysäkkien ylläpidosta vastaavat kunnat.

Liikenneviraston Hoidon ja ylläpidon tuotekortin 31.1.2014 mukaan alueurakoihin sisältyvät taulukon 3 mukaiset pysäkkien hoitoa ja kunnossapitoa koskevat vaatimukset.

Taulukko 3. Pysäkkejä koskevat vaatimukset alueurakoissa (Tiedot koottu lähteestä: Hoidon ja ylläpidon tuotekortit 31.1.2014, LiVi)

Osa-alue	Vaatimukset
Talvihoito	<ul style="list-style-type: none"> Pysäkkikatosten talvihoito Lumen ja sohjon poisto, pinnan tasaus ja liukkauden torjunta pysäkeillä
Liikennemerkkien hoito	<ul style="list-style-type: none"> Linja-autopysäkkimerkkien uusiminen (toimenpideaika 3 viikkoa)
Tie-, levähdys- ja liitännäisalueiden puhtaanapito ja kalusteiden hoito	<ul style="list-style-type: none"> Hoitoon otettujen pysäkkikatosten siisteydestä huolehtiminen, roska-astioiden tyhjentäminen sekä pysäkkikatosten ja niiden varusteiden vaurioiden kuntoon saattaminen Tilaaajalle kuulu raportoida hoitoon otettujen pysäkkikatosten rakenteellisista vaurioista, ilkeillä ja töherryksistä.
Hoitoon otetut pysäkkikatokset	<ul style="list-style-type: none"> Pysäkkikatosten pintojen on oltava siistit. Katos pestään varusteineen huhtikuussa ja sen jälkeen tarpeen mukaan. Istuinpinnot siistitään, roskat poistetaan ja roska-astiat tyhjennetään ja puhdistetaan tarpeen mukaan viikoittain. Pysäkkikatokset varusteineen ovat kunnossa, eikä niissä ole rikkinäisiä kiinnityksiä tai muita vaurioita. Huoltomaalaus tehdään tarpeen mukaan 30.6. mennessä, niin että katokset pysyvät yleisilmeeltään siisteinä. Kaatuneet pysäkkikatokset on pystytettävä 1 vk toimenpideaajassa. Kallellaan olevat pysäkkikatokset oikaistaan 31.5. mennessä. Tämän jälkeen lumettomana aikana katoksen suurin sallittu kallistuma on valta- ja kantateillä sekä taajamissa 2 % ja muilla teillä 4 %. Kallistuman oikaisun toimenpideaika on 2 vk. Pysäkkikatoksen pohja pidetään tasaisena, ehyenä ja mahdollisimman portaattomana. Heinittyminen ja vesottuminen estetään.
Hiekoitushiekan ja irtoainesten poisto päällystetyiltä pinnoilta	<ul style="list-style-type: none"> Kevyen liikenteen kulkuluiskista ja pysäkkiyhteyksistä poistetaan talven hiekat sulan kauden vakiinnuttua huhtikuussa.
Roskien keruu	<ul style="list-style-type: none"> Tienvarsien kaikki havaittavat roskat ja jätteet kuten muovit, paperit, tupakka-askit, renkaan kappaleet, yms. kerätään keväällä lumien sulettua mahdollisimman ripeästi: ensin taajamista, kevyen liikenteen väyliltä sekä valta- ja kantateiltä ja lopuksi muilta teiltä viimeistään 31.5. mennessä. Kevätsiivouksen jälkeen näkyvää roskaisuutta ei saa esiintyä. Erityisesti levähdys- ja pysäköimisalueiden, taajamien, kevyen liikenteen väylien ja pysäkkien ympäristö on pidettävä siistinä. Yksittäiset rumentavat roskat kerätään säännöllisesti teiden varsilta.
Nurmetusten hoidon laatuvaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> Pysäkkikatosten taustat viimeisen niittokerran yhteydessä viimeistään viikon kuluessa niitosta

Näiden vaatimusten lisäksi esimerkiksi Seinäjoen alueurakassa on tehty seuraavat pysäkkialueita koskevat työkohtaiset tarkennukset:

- Epätasaisuutta aiheuttavan loska- ja lumivallin jäätyminen linja-autopysäkeille ja pysäkkikatosten edustoille on estettävä. Jos sääennusteen perusteella on odotettavissa, että linja-autopysäkkien edustoilla olevat loska- ja lumivallit jäätyvät ennen niiden poistamisen toimenpideaajan päättymistä, tulee nämä vallit poistaa nopeutetusti.
- Pysäkkikatosten lumitöiden yhteydessä on puhdistettava lumesta myös pysäkkeihin laitetut heijastimet viimeistään 1 vrk kuluessa lumisateen päättymisestä.
- Urakoitsijan tulee selvittää linja- ja koulukuljetusreitit sekä niillä esiintyvät ongelmalliset kohteet, joiden erityishoitoarve tulee olla huomioon otettu urakoitsijan tarjouksessa.

Se, kuinka pysäkkien hoito ja ylläpito on huomioitu alueurakoissa, ja miten pysäkkien hoito, korjaaminen ja uusiminen on niissä hinnoiteltu, vaihtelee huomattavasti eri puolilla maata. Tähän aiheeseen palataan vielä kappaleessa 6, johon on koottu ajatuksia urakkasopimusten kehittämiseksi.

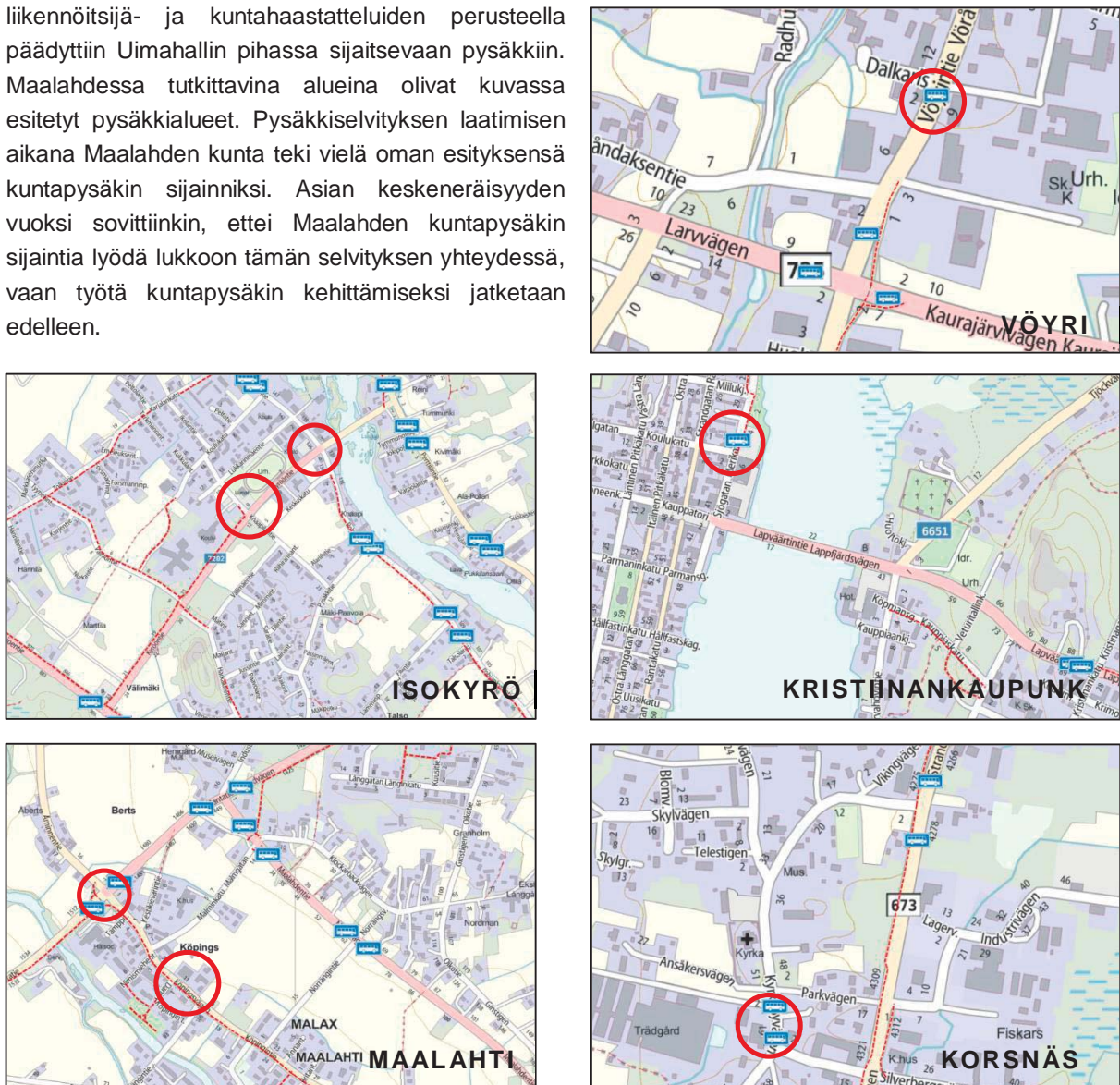
4. Kuntapysäkit

4.1 Lähtökohdat kuntapysäkkien määrittelyyn

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tavoitteena on selvittää viiden esimerkkikunnan (Isokyrö, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Maalahti, Vöyri) avulla kuntapysäkkien sijainnin ja laatutason määrittelyä koskevaa problematiikkaa. Kuntapysäkki on kuntakeskuksessa sijaitseva korkeatasoinen keskuspysäkki, jonka kautta kaikki linja-autot tavoitetilassa kulkevat.

Kuntapysäkkien sijaintia ja periaatteita pysäkin sijainnin valinnalle on selvitetty sellaisissa kunnissa, joissa ei ole tällä hetkellä linja-autoasemaa. Tavoitteena on luoda yleiset periaatteet, joita voidaan soveltaa myöhemmin myös muissa alueen kunnissa. Kuntapysäkkien kehittämisellä pyritään osaltaan tukemaan joukkoliikenteen houkuttelevuuden parantamistavoitteita.

Tutkittavien kuntapysäkkien sijainnit on esitetty oheisissa kartoissa. Vöyrissä ja Kristiinankaupungissa esitys kuntapysäkin sijainnista oli selkeä. Sen sijaan Korsnäsissä, Isokyrössä ja Maalahdessa kuntapysäkin sijainnista oli useampia näkemyksiä. Isokyrön osalta oli tarkastelussa kaksi vaihtoehtoa, joista liikennöitsijä- ja kuntahaastatteluiden perusteella päädyttiin Uimahallin pihassa sijaitsevaan pysäkkiin. Maalahdessa tutkittavina alueina olivat kuvassa esitetyt pysäkkialueet. Pysäkkiselvityksen laatimisen aikana Maalahden kunta teki vielä oman esityksensä kuntapysäkin sijainniksi. Asian keskeneräisyyden vuoksi sovittiinkin, ettei Maalahden kuntapysäkin sijaintia lyödä lukkoon tämän selvityksen yhteydessä, vaan työtä kuntapysäkin kehittämiseksi jatketaan edelleen.

Kuva 3. Tutkittavien kuntapysäkkien sijainnit

01 PYSÄKKIALUE

Sijainti paikallisen grillin pihassa
Tilava, jäsentymätön alue
Odotustilan reunakivetyks rikki

02 PYSÄKKIKATOS

Huonokuntoinen metalli/puukatos
Ei aikatauluja, ei valaistusta

03 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI

Tilaa pyöräpysäköinnille, ei telineitä
Pysäkin takana iso parkkialue

04 YHTEYDET PYSÄKILLE

Liittymä ahdas linja-autoille
Alueella pysäköintikielto (klo 6-18), ei koske linja-autoja
Jalankulun ja pyöräilyn väylät tienvarressa
Suojatiet olemassa, kuitenkin kiusaus ylittää autotie suojateiden välistä

05 PYSÄKKIMERKIT

Pysäkkimerkit tienvarressa (osittain piilossa), ei pysäkillä

4.2 Vöyri – Grillin pysäkki (Vöyrintie 11)

Vöyrin kuntapysäkki sijaitsee Vöyrintien varressa ([linkki kohteeseen/Google](#)) paikallisen grillin pihassa kunnan omistamalla kiinteistöllä. Pysäkin läheisyydessä on paljon palveluja, mm. elintarvikekauppa, pieniä erikoistavaraliikkeitä, posti ja useampia pankkeja. Pysäkki palvelee erityisesti opiskelijoiden ja työmatkalaisten matkoja. Liikennöitsijän mukaan hiljaisimmillakin viikonloppuvuoroilla pysäkkiä käyttää vähintään 1-5 matkustajaa. Liityntäpysäköinnin rooli on pysäkillä merkittävä.

Alueella on runsaasti maksuttomia pysäköintipaikkoja, jotka mahdollistavat liityntäliikenteen pysäkillä. Pyöräpysäköinnin järjestämiseen löytyy paljon tilaa, mutta varsinaiset pyöräpysäköintipaikat puuttuvat. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet pysäkillä ovat hyvät. Molemmilla puolilla Vöyrintietä on kevyenliikenteen väylät ja tienylitykset on mahdollista tehdä suojateitse. Jalankulun yhteydet katokselle sekä pyöräpysäköintialue voitaisiin järjestää alueelle nykyistä selkeämmin.

Pysäkkialue on tilava, mutta jäsentymätön. Pysäkkialueen heikkouksina ovat linja-autoliikenteen osalta liittymän ahtaus, heikot näkemät (erit. etelän suunta) sekä pysäkkikorotuksen ja -katoksen heikko kunto. Myös pysäkkimerkit ovat puutteelliset – pysäkkikatoksen yhteydessä ei ole pysäkkimerkkiä ja Vöyrintien varressa merkit ovat osittain piilossa kasvillisuuden seassa. Pysäkillä ei löydy myöskään ajantasaista aikatauluinformaatiota. Pysäkkialueen tilavuus ja erinomainen sijainti mahdollistavat hyvin kuntapysäkin kehittämisen.

01 PYSÄKKIALUE

Tilava, jäsentymätön alue, sijainti lähellä palveluita Kentän päällyste huonokuntoinen

02 PYSÄKKIKATOS

Hyväkuntoinen iso lasikatos, jossa aikatauluinformaatiolle paikka, mutta ei ajantasaista informaatiota

Pysäkkikatoksen sijainti ei optimaalinen

03 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI

Iso parkkialue, pyöräpysäköintiin tilaa, mutta ei

4.3 Kristiinankaupunki – Merikadun pysäköintialue

Kristiinankaupungin kuntapysäkki sijaitsee kaupungin omistamalla, Merikadun varrella sijaitsevalla pysäköintialueella ([Linkki kohteeseen, Google](#)). Kuntapysäkin läheisyydessä on paljon kaupallisia palveluita. ja pysäköintialueen toisella reunalla sijaitsee taksitolppa. Pysäköintialueella on maksuton ja aikarajoitukseton pysäköinti ja hyvin tilaa sekä linja-autoille että liityntäpysäköinnille. Alue on kuitenkin heikosti jäsenneily ja alueen asfalttipäällyste huonokuntoinen. Linja-autojen pysähtymiskäytäntö on epäselvä, eikä pysäkin sijainti rakennuksen seinustan vieressä, pysäköintialueen taka-alalla liene paras mahdollinen. Pyöräpysäköinnille on hyvin tilaa, mutta varsinaiset pyöräpysäköintipaikat puuttuvat. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet pysäkillä ovat hyvät. Molemmilla puolilla Merikatua on kevyenliikenteen väylät ja tienylitykset on mahdollista tehdä suojateitse.

Pysäkin palvelutaso on erityisen hyvä kaupan aukioloaikoina, mutta myös muina aikoina pysäkillä löytyvät katos, penkki ja roska-astiat.

Piha-alue tulisi jäsenneilyä selkeästi henkilöautojen pysäköinnin sekä lähtevien ja saapuvien linja-autojen osalta. Alueelle tulisi rakentaa korokkeita/laiturit sekä selkeyttää etenkin linja-autojen pysähtymispaikkaa liikennemerkeillä. Myös alueen päällyste tulisi uusia.

01 PYSÄKKIALUE

Pysäkkipari Kyrkobylvägenin varrella. Levennykset molemmilla puolilla tietä. Pysäkkimerkki.

02 PYSÄKKIKATOS

Isot peltikatokset. Aikatauluinformaatio ja istumapaikka puuttuvat. Pysäkkikatokset sijaitsevat nurmikolla eli sijainti ei optimaalinen

03 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI

Iso parkkialue, pyöräpysäköintiin tilaa, mutta ei telineitä

4.4 Korsnäs – Kyrkobylvägenin pysäkkipari

Korsnäs-kuntapysäkkipari sijaitsee hiljaisen kylätien (Kyrkobylvägen) ([Linkki kohteeseen, Google](#)) varrella. Pysäkki on hiljattain siirtynyt kunnan omistukseen. Kuntapysäkin läheisyydessä on kaupallisia palveluita ja kirkko. Molemmilla pysäkeillä on levennys, katos ja pysäkkimerkki. Istumapaikka ja aikataulut puuttuvat pysäkeiltä. Pysäkkikatokset sijaitsevat nurmikolla ja ovat uusimisen tarpeessa.

Alueella on runsaasti maksuttomia pysäköintipaikkoja, jotka mahdollistavat liityntäliikenteen pysäkeille. Pyöräpysäköinnin järjestämiseen löytyy paljon tilaa, mutta varsinaiset pyöräpysäköintipaikat puuttuvat. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet pysäkeille puuttuvat. Jalankulkijat joutuvat käyttämään pysäkeille mennessään kylätietä. Tiellä ei ole ajoratamaaluksia, suojateitä eikä piennarta.

Pysäkkikatosten odotustila tulisi päällystää. Etenkin sateisella säällä, kun pysäkin käyttötarve on suurin, on linja-autoa odottavan matkustajan epämiellyttävä seisoa märällä ja mutaisella nurmikolla. Samassa yhteydessä tulisi pysäkeille (pysäkkikatokseen) rakentaa istumapaikka linja-autoa odottaville matkustajille. Lisäksi pyörille olisi syytä rakentaa pyöräpysäköintipaikka tai sijoittaa pysäkin läheisyyteen pyöräteline. Tien vähäisistä liikennemääristä johtuen pysäkeille johtaville erillisille jalan kulun ja pyöräilyn yhteyksille ei liene tarvetta.

01 PYSÄKKIALUE

Tilava, jäsentymätön alue, sijainti uimahallin pysäköintipaikalla. Linja-autoille hieman ahdas.

02 PYSÄKKIKATOS

Pysäkkikatoksena toimii uimahallin sisääntulokatos. Linja-autot pysähtyvät katoksen läheisyyteen.

03 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI

Iso parkkialue. Pyöräpysäköintiin varattu telineitä

4.5 Isokyrö – Uimahallin pysäköintialue

Isokyrön kuntapysäkki sijaitsee Kyrööntien varrella sijaitsevan ([Linkki kohteeseen, Google](#)) kunnan omistaman uimahallin tiloissa. Tiloissa toimii myös matkahuollon asiamiespiste sekä kahvila. Kuntapysäkin välittömässä läheisyydessä on koulu ja kirjasto.

Pysäköintialueella on maksuton ja aikarajoitukseton pysäköinti ja hyvin tilaa liityntäpysäköinnille. Alue on kuitenkin heikosti jäsenneily ja linja-autoille hieman ahdas. Linja-autojen pysähtymiskäytäntö on epäselvä, eikä pysäkin sijainti rakennuksen seinustan vieressä liene paras mahdollinen. Pikavuorot ajavat valtatieä pitkin eivätkä poikkea uimahallilla. Pyöräpysäköinnille on alueella hyvin tilaa ja pyörätelineitä löytyy uimahallin seinustalta. Pysäkin palvelutaso on erityisen hyvä uimahallin aukioloaikoina, mutta myös muina aikoina pysäkillä löytyvät katos ja roska-astiat.

Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet pysäkillä ovat kuntakeskuksen suunnalta hyvät Kyrööntien molemmin puolin. Läheiseltä koululta on uimahallille suora jalankulun ja pyöräilyn väylä, mutta pääsy uimahallin piha-alueelle vaatii Knaapilantien ylityksen, josta puuttuvat sekä suojatie että keskisaareke. Liittymäalue on laaja ja jäsentymätön.

Piha-alue on haasteellinen ja ahdas linja-autojen kannalta. Pihalla ei ole selkeää jäsentelyä pysäköinnin ja linja-autoliikenteen osalta etenkin talvella, kun pysäköintiruutujen maalaukset peittyvät lumen alle. Piha tulisi jäsenellä korokkeilla ja läheiseen liittymään tulisi rakentaa suojatie ja keskisaareke.

4.6 Maalahti

Maalahdella kuntapysäkkitarkastelun kohteena oli alun perin kaksi vaihtoehtoista sijaintia, Rantatien (mt 673) ja Köpingintien risteyksessä (1) sekä Köpingintiellä noin 500 metrin päässä Rantatien risteyksestä pienen liikerakennuksen läheisyydessä (2). Näiden lisäksi Maalahden kunta esitti oman esityksensä kuntapysäkin sijainniksi Köpingintien varressa Tamppien läheisyydessä (3).

Maalahden kuntapysäkin sijainnin määrittely on haastavaa. Linja-autot käyttävät useita reittejä kunnan keskustan alueella ja selkeä pääreitti puuttuu. Maalahden kuntapysäkin sijaintipäätökseen sisältyikin vielä tämän selvityksen valmistumisvaiheessa niin paljon avoimia asioita, että määrittelytyötä sovittiin jatkettavaksi tämän selvityksen jälkeen.

4.7 Yhteenveto kuntapysäkkien palvelutasosta

Tarkasteluissa mukana olleiden viiden kuntapysäkin määritetyn palvelutason toteutuminen on esitetty seuraavassa taulukossa. Kaikki tarkasteluissa mukana olleet pysäkit voidaan sijoittaa tavoitetilanteessa perustasolle. Peruskuntapysäkin palvelutasotavoitteet täyttyvät odottelun mukavuuden osata kaikissa tarkastelluissa kohteissa lukuun ottamatta Korsnäsin pysäkkiä, josta puuttuu istumapaikka. Informaation saatavuudessa esiintyi suurimpia puutteita verrattuna määritettyihin tavoitteisiin. Kaikilta kuntapysäkeiltä puuttui nimikilpi sekä ajantasaiset aikataulut. Saavutettavuudessa puutteita esiintyi etenkin pyöräpysäköinnin järjestämisessä. Pyöräpysäköintimahdollisuus puuttui Kristiinankaupungissa, Vöyrissä sekä Korsnäsissä. Korotettu pysäkkialue on yksi pysäkkien turvallisuuteen liittyvä palvelutason osatekijä. Korotettu pysäkkialue puuttui Isokyröstä ja Korsnäsistä.

Taulukko 4. Kuntapysäkkien palvelutasotekijät, osatekijät ja niiden toteutuminen.

Palvelutasotekijä	Osatekijä	Kuntapysäkit				
		Kristiinan- kaupunki	Isokyrö	Vöyri	Maalahti	Korsnäs
Odottelun mukavuus	Lämmin odotustila					
	Pysäkkikatos	✓	✓	✓		✓
	Istumapaikka	✓	✓	✓		✗
	Roskakori	✓	✓	✓		
	WC					
	Pysäkkiympäristö	ks. kuvaus 4.2 – 4.6				
Informaatio	Pysäkkimerkki	✓	✓	✓		✓
	Pysäkin nimikilpi	✗	✗	✗		✗
	Linjakilpi					
	Aikataulut	✗	✗	✗		✗
	Opastus pysäkillä					
	Matkalipun osto					
Saavutettavuus	Kävely ja pyöräily	ks. kuvaus 4.2 – 4.6				
	Liityntäpysäköinti	✓	✓	✓		✓
	Pyöräpysäköinti	✗	✓	✗		✗
	Saattopysäköinti	✓	✓	✓		✓
Turvallisuus	Kunnossapito	ks. kuvaus 4.2 – 4.6				
	Valaistus	✓	✓	✓		✓
	Heijastinnauha	✗	✗	✗		✗
	Vartiointi					

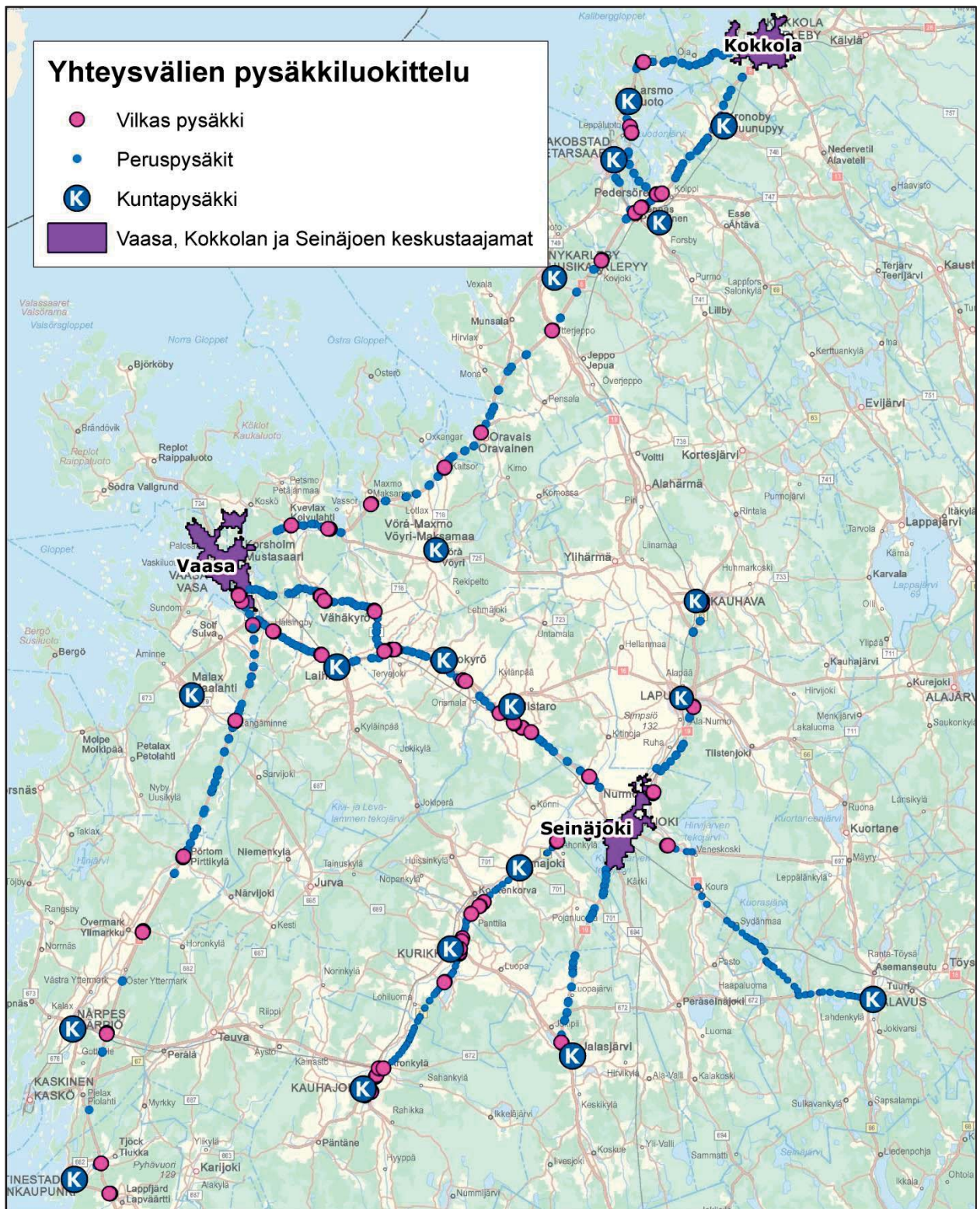
4.8 Pysäkkien kehittämistoimenpiteet

Kuntien keskuspysäkit olisi tarpeen saada systemaattisesti toteutukseen. Kuntien keskuspysäkkien toteuttamisesta voidaan sopia muun muassa liikennejärjestelmäsuunnitelmien aiesopimuksissa tai kuntien ja ELY-keskusten välisissä joukkoliikennettä koskevissa yhteistyösopimuksissa. Taajama-alueella toteutusvastuussa on pääsääntöisesti kyseinen kunta, mutta tapauskohtaisesti voidaan sopia myös ELY-keskuksen roolista esimerkiksi keskuspysäkkien varusteiden toteuttamisessa.

Taulukko 5. Kuntapysäkkien kehittämistoimenpiteet

Palvelutasotekijä	Osatekijä	Kuntapysäkit				
		Kristiinan- kaupunki	Isokyrö	Vöyri	Maalahti	Korsnäs
Odottelun mukavuus	Lämmin odotustila					
	Pysäkkikatos			4000 €		4000 €
	Istumapaikka			500 €		500 €
	Roskakori					
	WC					
	Pysäkkiympäristö	Ei arvioitu				
Informaatio	Pysäkkimerkki					
	Pysäkin nimikilpi	200 €		200 €		200 €
	Linjakilpi					
	Aikataulut	100 €		100 €		100 €
	Opastus pysäkillä					
	Matkalipun osto					
Saavutettavuus	Kävely ja pyöräily	Ei arvioitu				
	Liityntäpysäköinti					
	Pyöräpysäköinti	1500 €		1500 €		1500 €
	Saattopysäköinti					
Turvallisuus	Kunnossapito	Ei arvioitu				
	Valaistus					
	Heijastinnauha	100 €		100 €		100 €
	Vartiointi					
Yhteensä (€)		1900	0	6400		6400

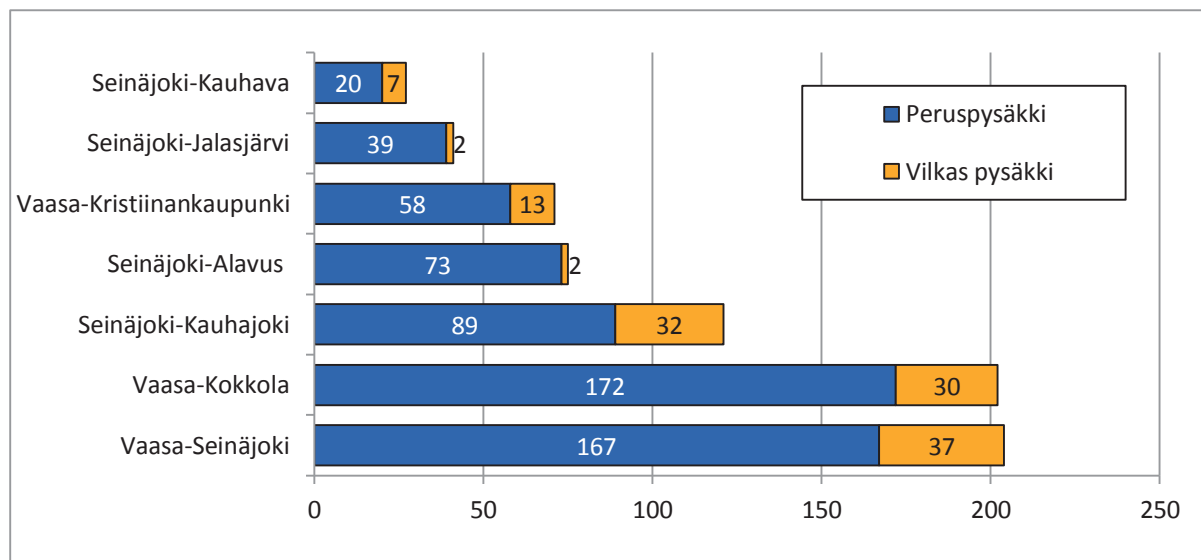
5. Yhteysvälien pysäkit

Kuva 4. Yhteysvälien pysäkkiverkko

Tutkittavilla yhteysväleillä sijaitsee yhteensä 741 pysäkkiä, joista vilkkaita pysäkkejä on 123 ja peruspysäkkejä 617 kappaletta. Tarkasteluun eivät sisälly Vaasan, Seinäjoen ja Kokkolan kaupunkiseutujen keskustaajamien pysäkit eivätkä muiden kuntien keskustaajamien pysäkit.

Vilkkaita pysäkkejä sijoittuu määrällisesti eniten yhteysväleille Vaasa–Seinäjoki (37 kpl), Seinäjoki–Kauhajoki (32 kpl) sekä Vaasa–Kokkola (30 kpl). Suhteellisesti eniten vilkkaita pysäkkejä sijaitsee kuitenkin yhteysväleillä Seinäjoki–Kauhajoki ja Seinäjoki–Kauhava, joissa vilkkaiksi pysäkeiksi lukeutuu noin joka neljäs pysäkki. Vähiten vilkkaita pysäkkejä sijaitsee yhteysväleiltä Seinäjoki–Alavus ja Seinäjoki–Jalasjärvi, jossa molemmissa vain yhden pysäkiparin katsotaan täyttävän vilkkaalle pysäkillä asetetut kriteerit. Seuraavissa kappaleissa on tarkasteltu lähemmin jokaisen yhteysvälin pysäkkiverkon nykytilaa.

Kuva 5. Yhteysvälien pysäkit pysäkkiluokittain (kpl)

5.1 Vaasa-Seinäjoki

Vaasa–Seinäjoki-yhteysvälinällä on 204 pysäkkiä, joista peruspysäkkejä on 167 ja vilkkaita pysäkkejä 37. ELY-keskus vastaa kaikkien ko. yhteysvälin pysäkkien ja pysäkkikatosten hoidosta.

Yhteysvälinällä on yhteensä 27 pysäkkikatosta. Yhteysvälille sijoittuu pääasiassa kolmentyyppisiä katoksia; Laihian siniset puukatokset, Ylistaron vihreät peltikatokset sekä Tervajoen vihreät lasi-teräskatokset. Nykyisistä katoksista 15 sijoittuu vilkkaiksi pysäkeiksi määritellyille pysäkeille ja 12 peruspysäkeille. Peruspysäkeiksi määritellyillä pysäkeillä katoksia on nykyisin lähinnä Seinäjoella (ml. Ylistaro) ja Laihialla.

Yhteysvälin pysäkit ovat pääasiassa korottamattomia, sinisin kaukoliikenteen pysäkkimerkein varustettuja pysäkkejä. Korotettuja pysäkkejä on yhteysvälinällä yhteensä 14 ja ne sijoittuvat Vähäkyrön ja Vaasan väliselle osuudelle. Pikavuoropysäkkejä on yhteysvälinällä 6 kappaletta (Tervajoki, Isokyrö ja Ylistaro).

Vilkkaita määritellyistä pysäkeistä taajama-alueille sijoittuu yhteensä 25 kappaletta. Vilkkaita määritellyistä pysäkeistä taajama-alueiden ulkopuolelle sijoittuvat Kainaston ja Taipaleen pysäkit Seinäjoella, pikavuoropysäkit Isokyrössä (vt 18), Helsingbyn pysäkit Mustasaarella sekä Tarhaajantien ja Kuninkaankartanontien pysäkit Vaasassa.

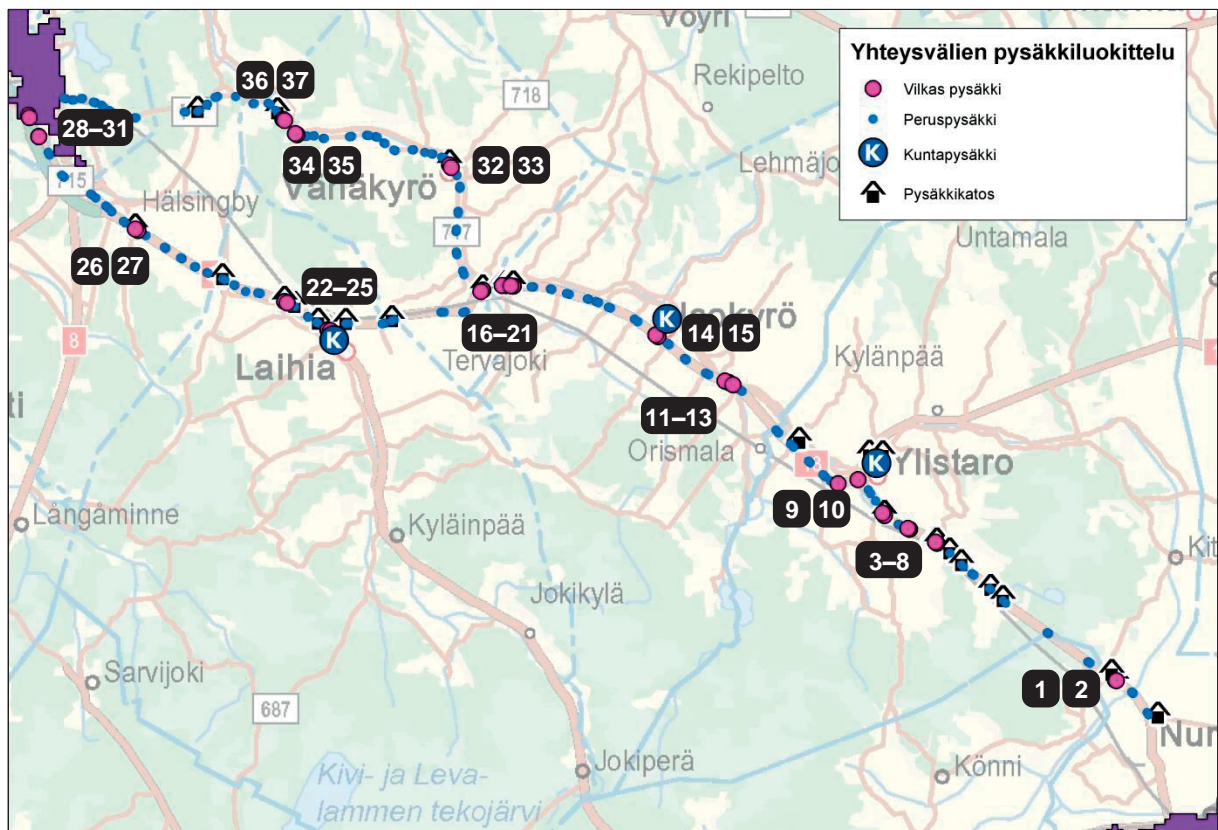
LAIHIA

TERVAJOKI

YLISTARO

Kuva 6. Vaasa–Seinäjoki-yhteysvälin nykyiset pysäkkikatokset sekä tavoitteellinen pysäkkiverkko (pysäkit 1–37)

5.2 Seinäjoki – Jalasjärvi

Seinäjoki-Jalasjärvi-yhteysväliällä on yhteensä 41 pysäkkiä (ei sis. keskustaajamien pysäkkejä). Näistä ainoastaan Jalasjärven Aikuiskoulutuskeskuksen pysäkit (JAKK P ja JAKK E, pysäkit 38 ja 39) luokitellaan vilkkaiksi pysäkeiksi. JAKK P ja E pysäkit ovat sinisellä pysäkkimerkillä sekä pikavuorokyltillä varustettuja korottamattomia levikkeitä. Pysäkeille ei ole erillisiä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä.

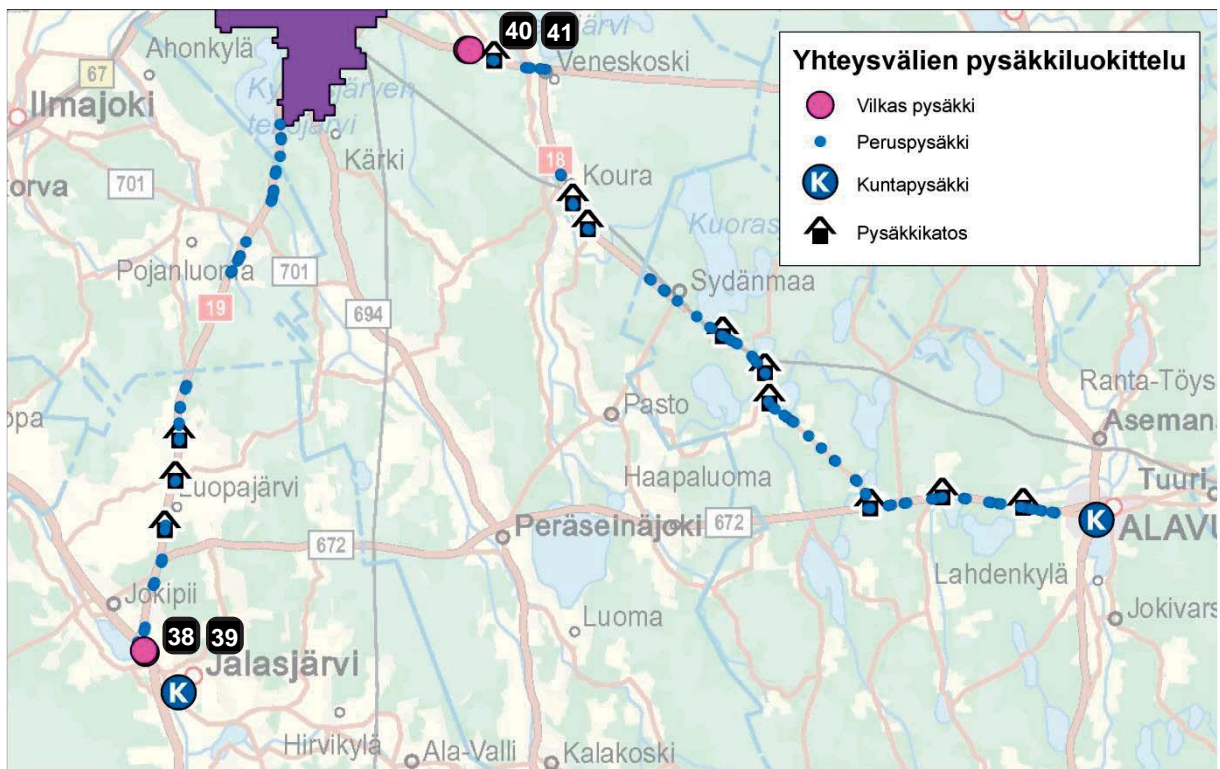
Yhteysvälin pysäkit ovat korottamattomia, sinisin pysäkkimerkein varustettuja kaukoliikenteen pysäkkejä. Katoksellisia pysäkkejä on neljä. Katokselliset pysäkit ovat pohjoisesta etelään Valkama E, Luopajärvi P ja E sekä Virnala E. Katosten ylläpitovastuu on ELY-keskuksella. Katostyyppi on kunnossapidon kannalta haasteellinen. Pysäkkimallin vuoksi lumenpoisto on vaikeaa ja pysäkin jalat ovat vahingoittuvat helposti.

5.3 Seinäjoki – Alavus

Seinäjoki-Alavus-yhteysväliällä on yhteensä 75 pysäkkiä (ei sis. keskustaajamien pysäkkejä). Vilkkaiksi pysäkeiksi luokitellaan yhteysväliällä vain Keski-Nurmon tienhaaran pysäkit (Keski-Nurmon th L ja I, pysäkit nro 40 ja 41). Pysäkin nykyinen väestöpohja on vähäinen, mutta maankäytön kehittymisen myötä pysäkkien merkitys tulee kasvamaan merkittävästi.

Pysäkkikatoksia on yhteysväliällä 9. ELY-keskus vastaa kaikkien ko. yhteysvälin pysäkkikatosten hoidosta. Yhteysvälielle tyypillinen pysäkkikatos on keltainen, Alavuden vanhan vaakunan mukaisella kuvalla varustettu metalli-puu-katos. Muut yhteysvälin pysäkit ovat korottamattomia, sinisin pysäkkimerkein varustettuja kaukoliikenteen pysäkkejä. Pikavuoropysäkkejä yhteysväliällä ei ole.

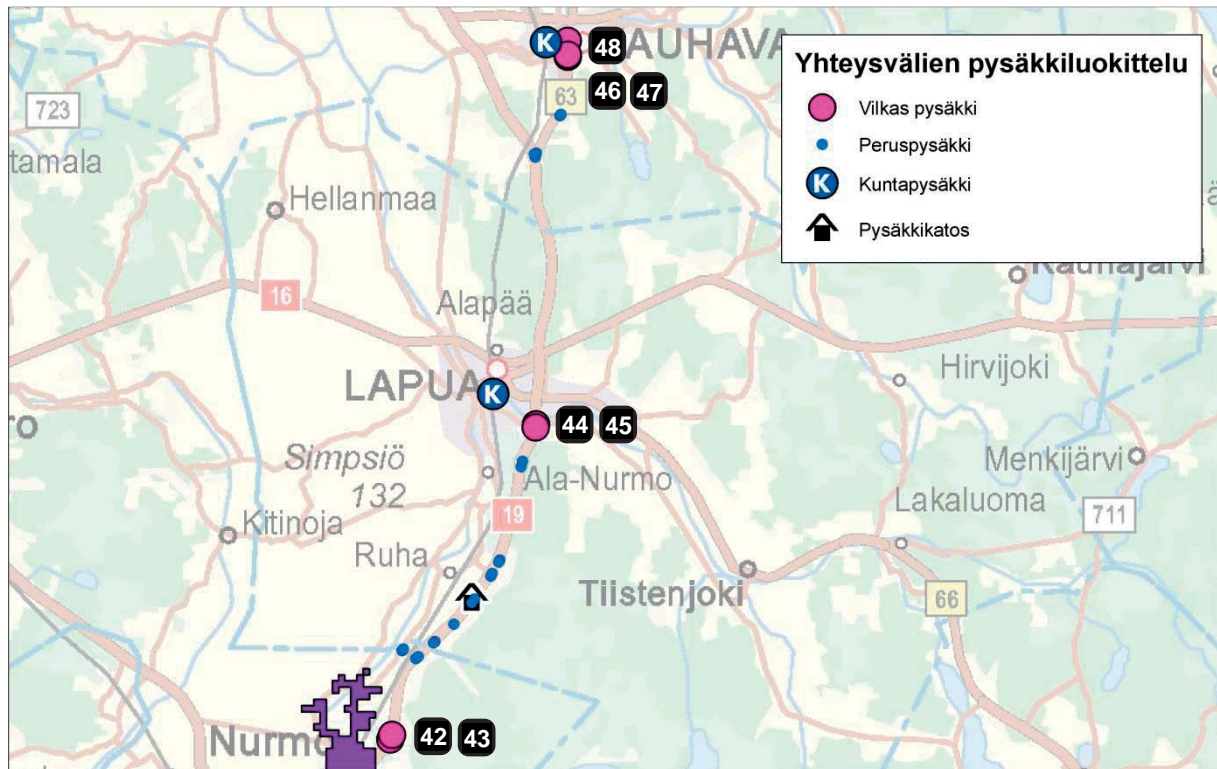
Kuva 7. Seinäjoki–Jalasjärvi ja Seinäjoki–Alavus-yhteysvälien nykyiset pysäkkikatokset ja tavoitteellinen pysäkkiverkko (vilkkaat pysäkit 38–41)

5.4 Seinäjoki – Kauhava

Seinäjoki–Kauhava-yhteysvälinä on yhteensä 27 pysäkkiä, joista vilkkaiksi pysäkeiksi on määritelty seitsemän (Atria th P ja E, Kovero P ja E, Passi E ja P sekä Kauhavan th L, pysäkit nro 42–48). Atrian pysäkit palvelevat Atrian tehtaan työmatkaliikennettä. Atrian nykyiset pysäkkijärjestelyt Pohjan valtatievarressa ovat kuitenkin kulkuyhteyksien kannalta haasteelliset ja vaativat kehittämistä. Koveron pysäkkipari on liikennöitsijähaastatteluiden ja aikaisempien selvitysten perusteella yksi yhteysvälin tärkeimmistä pysäkkialueista. Yhdelläkään yhteysvälin vilkkaalla pysäkillä ei ole nykyisin katosta.

Yhteysvälinä, Pohjan valtatievarressa, on nykyisin vain yksi pysäkkikatos. Sen kunnossapidosta vastaa ELY-keskus. Rinnakkaisteilla pysäkkikatoksia on useampia, ja niiden hoito- ja kunnossapitovastuu on niin ikään ELY-keskuksella. Pysäkit ovat pääasiassa korottamattomia sinisin pysäkkimerkein varustettuja levikkeitä. Korotettuja pysäkkejä on muutamia Lapualla ja Kauhavalla. Pikavuoropysäkkejä yhteysvälinä ei ole.

Vilkaiksi määritellyt pysäkit sijaitsevat Atrian pysäkkejä lukuun ottamatta taajama-alueilla ja niiden vaikutusalueella (1 km) asuu yli 400 asukasta. Atrian pysäkkien kehittämistä puoltaa Atrian tehtaalle suuntautuva työmatkaliikenne.

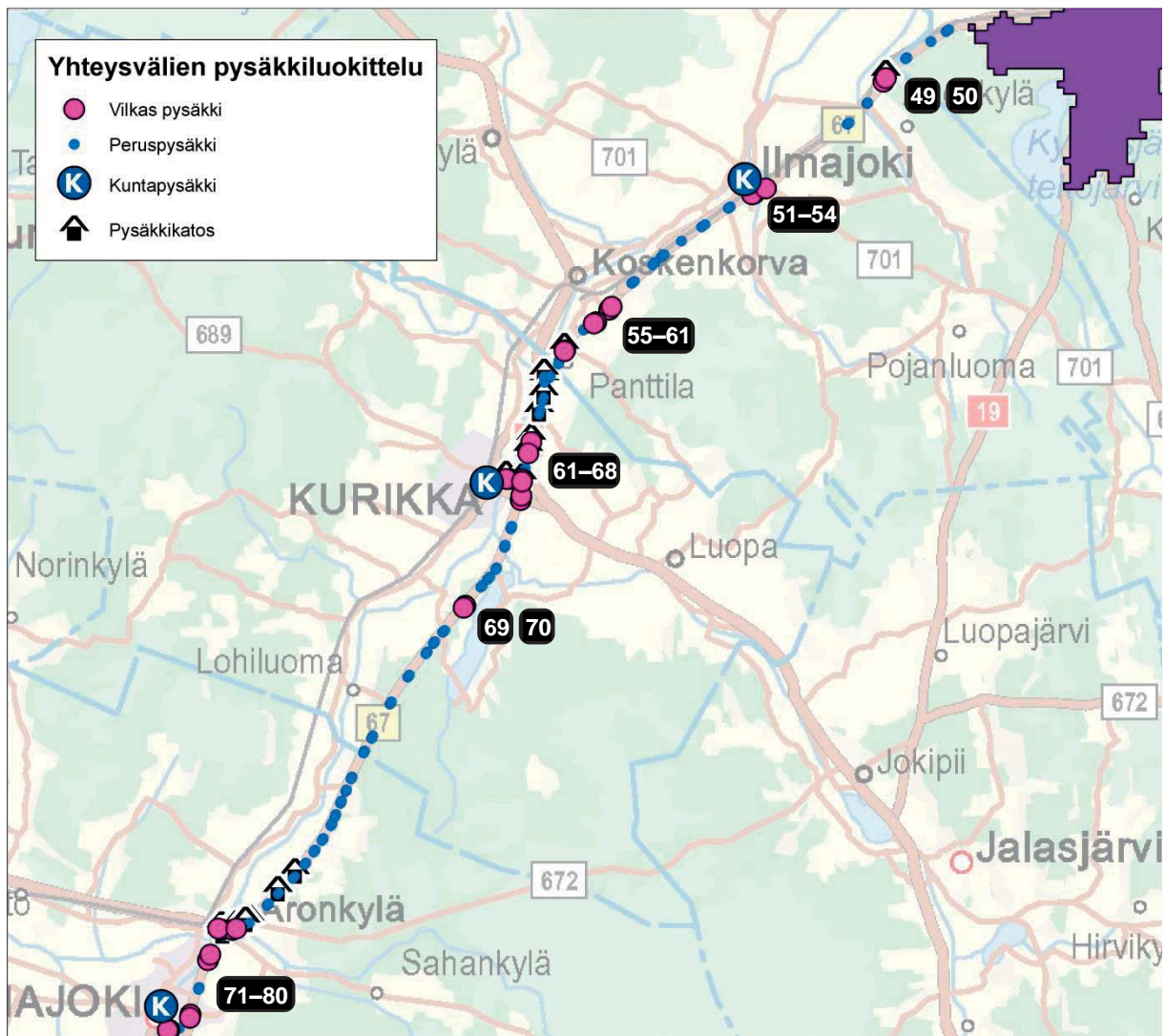
Kuva 8. Seinäjoki–Kauhava-yhteysvälin nykyiset pysäkkikatokset sekä tavoitteellinen pysäkkiverkko (pysäkit 42–48)

5.5 Seinäjoki – Kauhajoki

Seinäjoki–Kauhajoki-yhteysvälinällä on yhteensä 121 pysäkkiä, joista vilkkaiksi pysäkeiksi on määritetty 32 ja peruspysäkeiksi 89 pysäkkiä. Pysäkkikatoksia yhteysvälinällä on 24 kappaletta, joista vilkkailla pysäkeillä sijaitsee 12. Uusimmat ja varustetasoltaan parhaimmat katokset löytyvät Ahonkylästä. Ahonkylän pysäkit ovat yhteysvälin ainoat korotetut ja roska-astioin varustetut pysäkit. Maanteiden pysäkkikatosten ylläpitovastuu on Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksella, lukuun ottamatta Kurikan pysäkkejä.

Peruspysäkeillä katoksia on lähinnä Kurikassa, Tuiskulan suoralla, jossa on paljon Kurikan kaupungin rakennuttamia pysäkkikatoksia. Pysäkkikatokset ovat suhteellisen yksinkertaisia ja kompakteja, niille on hyvät kevyenliikenteen yhteydet ja niiden pysäkkimalli on talvikunnossapidon näkökulmasta erinomainen. Vanhoja pysäkkejä on jonkin verran Kauhajoella.

Vilkaiksi määritellyt pysäkit sijoittuvat taajama-alueille, lukuun ottamatta Säntin kyläkoulun pysäkkiparia (Säntti P ja Säntti E). Pikavuoropysäkkejä yhteysvälinällä on kuusi (Ilmajoki, Koskenkorva, Aronkylä) ja nämä kaikki on määritetty vilkkaiksi pysäkeiksi.

Kuva 9. Seinäjoki–Kauhajoki-yhteysvälin nykyiset pysäkkikatokset sekä tavoitteellinen pysäkkiverkko (pysäkit 49–80)

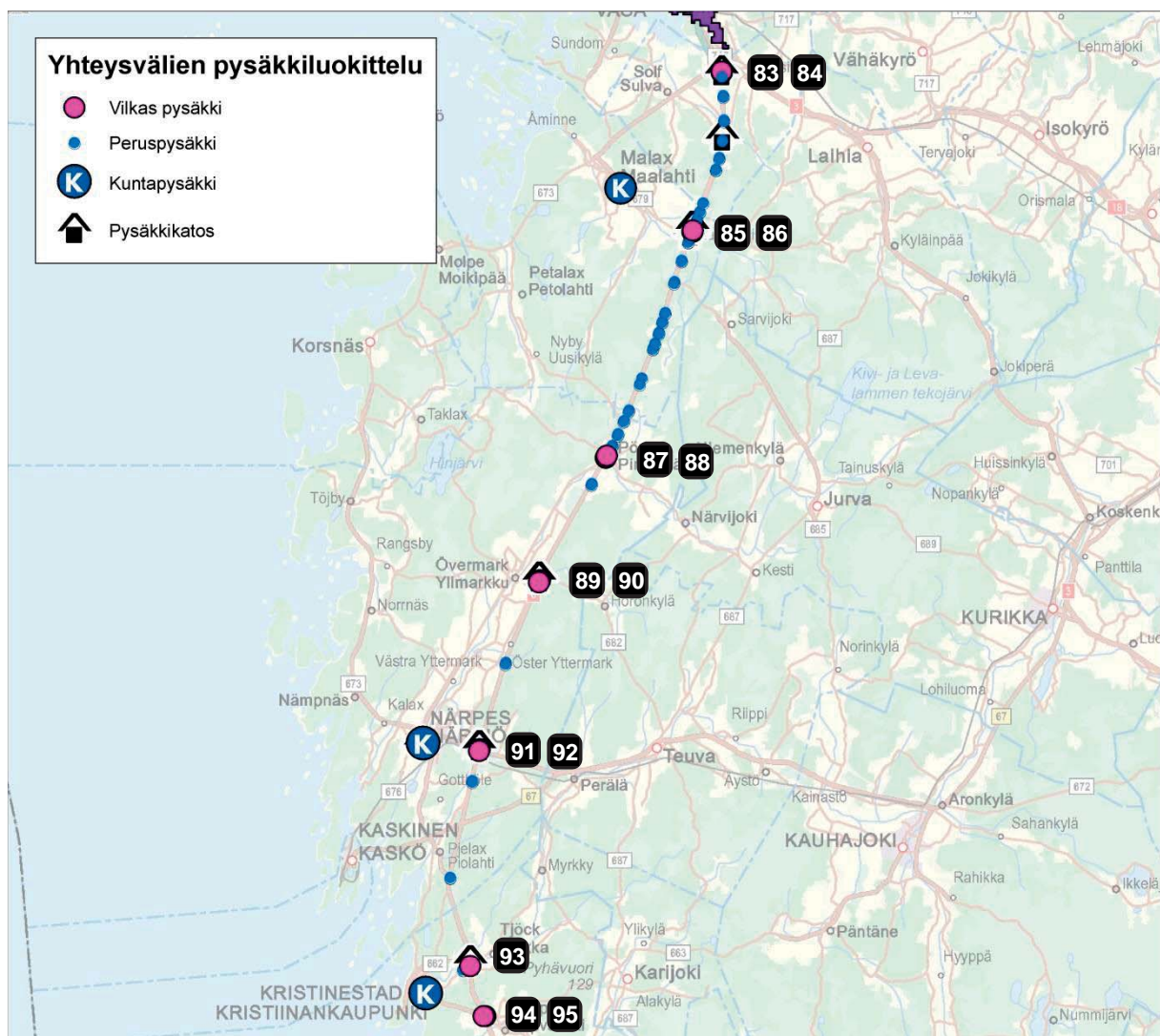
5.6 Vaasa – Kristiinankaupunki

Vaasa–Kristiinankaupunki-yhteysvälinällä on yhteensä 71 pysäkkiä, joista vilkkaiksi on määritelty kolmetoista. Pysäkit ovat pääasiassa korottamattomia sinisin pysäkkimerkein varustettuja levikkeitä. Pikavuoropysäkkejä yhteysvälinällä on seitsemän.

Pysäkkikatoksia on seitsemällä yhteysvälin pysäkillä. Näiden kunnossapitovastuu on ELY-keskuksella. Vain kaksi nykyisistä katoksellisista pysäkeistä on luokiteltu vilkkaaksi pysäkeiksi, muut katokset sijoittuvat peruspysäkeille.

Yhteysvälin vilkkaista pysäkeistä taajama-alueille sijoittuu vain kolme (Tiukka P, Lålby th L ja I). Muut vilkkaiksi määritellyt pysäkit sijoittuvat liityntäalueille (Närpiö th) tai työpaikka- tai palvelukeskittymien yhteyteen.

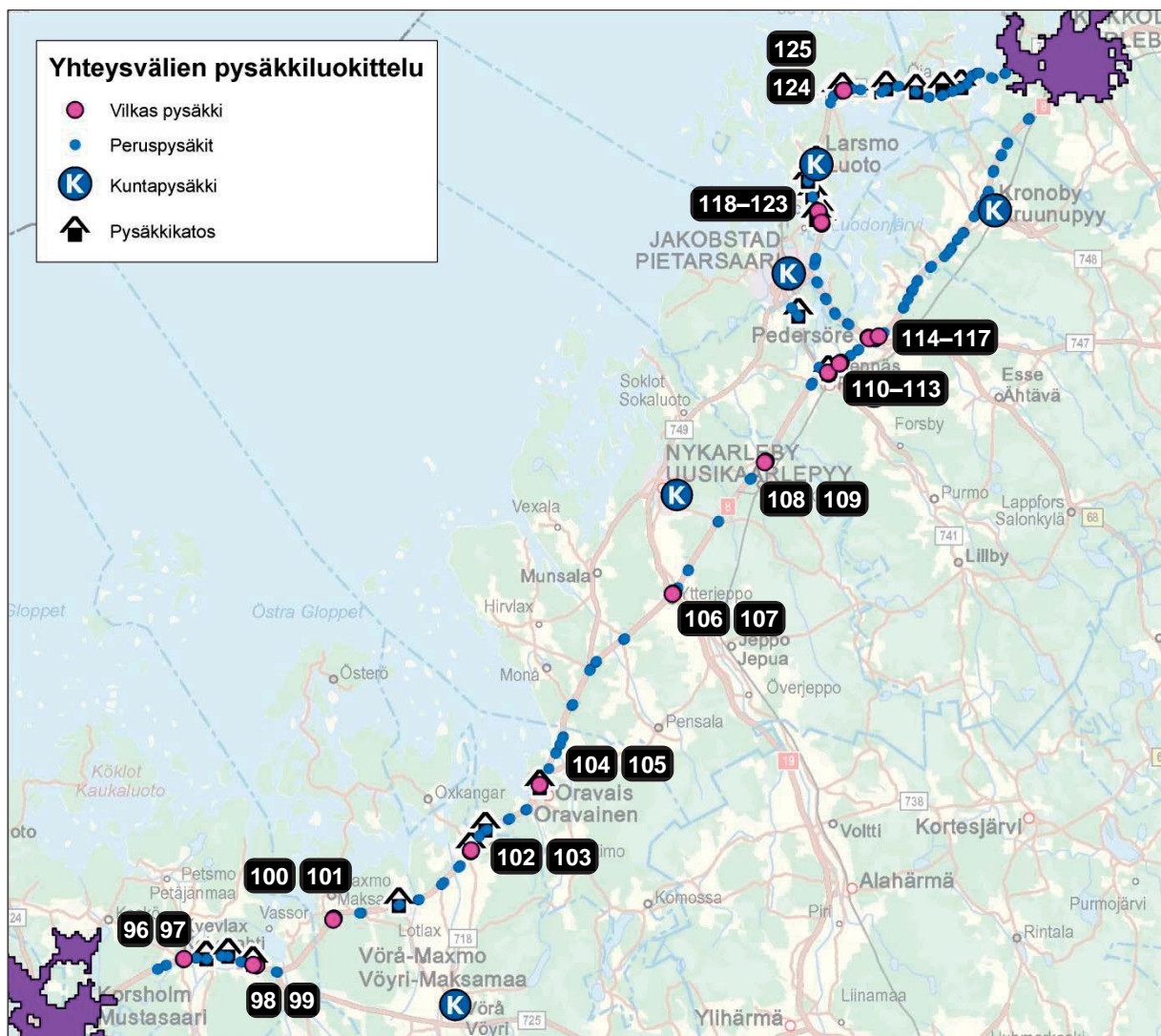
Kuva 10. Vaasa–Kristiinankaupunki-yhteysvälin nykyiset pysäkkikatokset sekä tavoitteellinen pysäkkiverkko (pysäkit 83–95)

5.7 Vaasa – Kokkola

Vaasa–Kokkola-yhteysvälillä on yhteensä 202 pysäkkiä, joista vilkkaiksi on määritelty 30. Yhteysvälin pysäkit ovat pääasiassa korottamattomia sinisin pysäkkimerkein varustettuja levikkeitä. Luodossa ja Mustasaassa on muutamia korotettuja pysäkkejä. Pikavuoropysäkkejä yhteysvälillä on kuusi (Koivusaari 8-tie, Kuni ja Öling).

Pysäkkikatoksia yhteysvälillä on nykyisin kolmekymmentä. Pääosa pysäkkikatoksista sijaitsee välillä Pietarsaari–Luoto–Kokkola. Katoksista yhdeksän sijaitsee vilkkaiksi määritellyillä pysäkeillä ja loput 21 peruspysäkeillä.

Pedersören (8 kpl), Luodon (8 kpl) ja Oravaisten (2 kpl) vilkkaat pysäkit sijaitsevat taajama-alueilla, mutta loput 12 vilkasta pysäkkiä taajama-alueiden ulkopuolella. Taajama-alueiden ulkopuolella sijaitsevia pysäkkejä on määritelty vilkkaiksi työmatka- ja liityntäliikenneperustein (Jepua th, vt 19 liityntä).

Kuva 11. Vaasa–Kokkola-yhteysvälin nykyiset pysäkkikatokset sekä tavoitteellinen pysäkkiverkko (pysäkit 96–125)

5.8 Yhteenveto pysäkkien palvelutasosta

Yhteysväleillä on yhteensä 123 vilkasta pysäkkiä. Vilkaaksi määritellyistä pysäkeistä lähes 70 % sijaitsee taajama-alueilla. Taajama-alueiden ulkopuolella vilkaiksi pysäkeiksi on määritelty lähinnä kuntakeskuksista hieman etäämpänä sijaitsevat liityntäpysäkit (esim. Ilmajoki th) sekä suurempien koulukeskusten ja työpaikka-alueiden pysäkkejä. Koulun läheisyyden ei ole katsottu olevan automaattisesti syy nostaa pysäkkiä vilkkaiden pysäkkien luokkaan, mutta niiden sijainti ja mahdolliset tarpeet on huomioitu luokittelussa. Alueilla, joilla koulukuljetuksia hoidetaan kunnan ostoliikenteenä, haetaan oppilaat usein, pysäkkien läheisyydestä huolimatta, suoraan koulun pihalta.

Vilkkaiden pysäkkien varustelutasoa voidaan pitää tarkastelluilla yhteysväleillä kohtalaisen heikkona. Kaikilla pysäkeillä – yhtä lukuun ottamatta – oli tarkasteluajankohtana asianmukaiset pysäkkimerkit. Katoksia oli 38 pysäkillä ja istumapaikkoja niistä 24 pysäkillä. Ajantasaisia aikatauluja tai nimikilpiä ei löytynyt yhdeltäkään yhteysvälin pysäkiltä.

Yhteysvälien pysäkkien sijainti- ja varustetasotiedot on esitetty kootusti taulukossa 7. Tiedot on esitetty kaikkien vilkaiksi määriteltyjen pysäkkien osalta. Taulukkoon on merkitty oranssilla ne pysäkit tai pysäkkiparit, joiden kehittämistarve on priorisoitu muita korkeammalle. Näistä on laadittu pysäkkikortit, jotka ovat työn liitteenä. Pysäkkikorteissa on arvioitu kehittämistoimenpiteiden kustannuksia. Pysäkkien kustannuksiin vaikuttaa oleellisesti, minkä tasoisin ratkaisut toteutetaan. Pysäkkikatoksen hinta voi vaihdella merkittävästi toteutetaanko pysäkki esimerkiksi vaneri- tai peltikatoksena vai modernina lasikatoksena. Pyöräpysäköinnin kustannuksiin vaikuttaa se toteutetaanko se perinteisenä pyörätelineenä vai runkolukittavana telineenä. Pysäkkikorteissa on käytetty kustannusten arvioinnissa seuraavia keskimääräisiä yksikköhintoja.

Taulukko 6. Kehittämistoimenpiteiden hinta-arviot

Toimenpide	Yksikkö	Euroa / yksikkö
Pysäkkikatoksen korjaus / kunnostus	kpl	500
Uusi pysäkkikatos	kpl	1500 -10000
Uusi odotustila / odotustilan laajennus, asfalttialueet	m2	100 – 120
Vihertyöt	m2	5 - 10
Informaatiotaulu	kpl	200
Polkupyörätelineet	kpl	500 - 2000
Roska-astiat	kpl	100

Taulukko 7. Yhteysvälien vilkkaat pysäkit ja niiden sijainti ja varustetaso

PYSÄKKI			SIJAINTI					VARUSTETASO				
Nro	Kunta	Pysäkki	Väestö	Koulu	Työpaikka- alue	Liityntä PIKA	Taajama- alueella	Katos	Istuma- paikka	Pysäkki- merkki	Nimikilpi	Aikataulut
SEINÄJOKI - VAASA												
1	Seinäjoki	Halkosaari I	254	●		●	●	✓	✗	✓	✗	✗
2	Seinäjoki	Halkosaari L	299	●		●	●	✓	✗	✓	✗	✗
3	Seinäjoki	Kainasto I	70	●				✓	✗	✓	✗	✗
4	Seinäjoki	Kainasto L	74	●				✓	✗	✓	✗	✗
5	Seinäjoki	Taipale (Ylistaro) I	72		●			✗	✗	✓	✗	✗
6	Seinäjoki	Taipale (Ylistaro) L	69		●			✗	✗	✓	✗	✗
7	Seinäjoki	Ylistaro ras th P	279			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
8	Seinäjoki	Ylistaro ras th E	278			●	●	✓	✗	✓	✗	✗
9	Seinäjoki	Ylistaro valtatie 18 I	616			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
10	Seinäjoki	Pelmantie th L	90			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
11	Isokyrö	Nuorisoseurantalo I	198	●			●	✗	✗	✓	✗	✗
12	Isokyrö	Nuorisoseurantalo L	173	●			●	✗	✗	✓	✗	✗
13	Isokyrö	Valtaalantie 440 L	188				●	✗	✗	✓	✗	✗
14	Isokyrö	Isokyrö vt 18 L	792			●		✗	✗	✓	✗	✗
15	Isokyrö	Isokyrö vt 18 I	789			●		✗	✗	✓	✗	✗
16	Isokyrö	Kylkkälä I	492			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
17	Isokyrö	Kylkkälä L	494			●	●	✓	✓	✓	✗	✗
18	Isokyrö	Harvakylä th I	555			●	●	✓	✓	✓	✗	✗
19	Isokyrö	Harvakylä th L	583			●	●	✓	✓	✓	✗	✗
20	Vaasa	Tervajoki pika I	523			●	●	✓	✓	✓	✗	✗
21	Vaasa	Tervajoki pika L	559			●	●	✓	✓	✓	✗	✗
22	Laihia	Laihia as th L	1 272				●	✓	✓	✓	✗	✗
23	Laihia	Laihia as th P	1 477				●	✗	✗	✓	✗	✗
24	Laihia	Hulmi I	339	●		●	●	✗	✗	✓	✗	✗
25	Laihia	Hulmi L	320	●		●	●	✓	✓	✓	✗	✗
26	Mustasaari	Helsingby vt 3 I	252					✗	✗	✓	✗	✗
27	Mustasaari	Helsingby vt 3 L	265					✗	✗	✓	✗	✗
28	Vaasa	Tarhaajantie E	50		●	●		✗	✗	✓	✗	✗
29	Vaasa	Tarhaajantie P	50		●	●		✗	✗	✓	✗	✗
30	Vaasa	Kuninkaankartanontie	263	●	●			✗	✗	✓	✗	✗
31	Vaasa	Kuninkaankartanontie	319	●	●			✗	✗	✓	✗	✗
32	Vaasa	Vähäkyrö kirkko E	996				●	✗	✗	✓	✗	✗
33	Vaasa	Vähäkyrö kirkko P	956				●	✗	✗	✓	✗	✗
36	Vaasa	Merikaarto I	439	●			●	✓	✓	✓	✗	✗
37	Vaasa	Merikaarto L	538	●			●	✗	✗	✓	✗	✗
34	Vaasa	Karra I	677				●	✗	✗	✓	✗	✗
35	Vaasa	Karra L	681				●	✗	✗	✓	✗	✗
SEINÄJOKI - JALASJÄRVI												
38	Jalasjärvi	Jalasjärvi AKK E	340	●	●	●	●	✗	✗	✓	✗	✗
39	Jalasjärvi	Jalasjärvi AKK P	278	●	●	●	●	✗	✗	✓	✗	✗
SEINÄJOKI - ALAVUS												
40	Seinäjoki	Keski-Nurmontie th L	76	●				✗	✗	✓	✗	✗
41	Seinäjoki	Keski-Nurmontie th I	131	●				✗	✗	✓	✗	✗
SEINÄJOKI - KAUHAVA												
42	Seinäjoki	Atriantie th P	32		●			✗	✗	✓	✗	✗
43	Seinäjoki	Atriantie th E	6		●			✗	✗	✓	✗	✗
44	Lapua	Kovero P	437			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
45	Lapua	Kovero E	400			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
46	Kauhava	Passi E	402	●	●		●	✗	✗	✓	✗	✗
47	Kauhava	Passi P	454	●	●		●	✗	✗	✓	✗	✗
48	Kauhava	Kauhavantie th L	672	●	●		●	✗	✗	✗	✗	✗
SEINÄJOKI - KAUAJOKI												
49	Ilmajoki	Ahonkylä E	1 002	●			●	✓	✓	✓	✗	✗
50	Ilmajoki	Ahonkylä P	907	●			●	✓	✓	✓	✗	✗
51	Ilmajoki	Ilmajoki th E	1 203	●	●	●	●	✗	✗	✓	✗	✗
52	Ilmajoki	Ilmajoki th P	1 203	●	●	●	●	✗	✗	✓	✗	✗
53	Ilmajoki	Varikontie E	1 397		●		●	✗	✗	✓	✗	✗
54	Ilmajoki	Varikontie P	1 278		●		●	✗	✗	✓	✗	✗
55	Ilmajoki	Koskenkorva th E	345			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
56	Ilmajoki	Koskenkorva th P	371			●	●	✗	✗	✓	✗	✗
57	Ilmajoki	Opintie P	474	●			●	✗	✗	✓	✗	✗
58	Ilmajoki	Opintie E	470	●			●	✗	✗	✓	✗	✗
59	Ilmajoki	Lipastinkuja E	153				●	✓	✓	✓	✗	✗
60	Ilmajoki	Lipastinkuja P	150				●	✓	✓	✓	✗	✗

PYSÄKKI			SIJAINTI					VARUSTETASO				
Nro	Kunta	Pysäkki	Väestö	Koulu	Työpaikka- alue	Liityntä PIKA	Taajama- alueella	Katos	Istuma- paikka	Pysäkki- merkki	Nimikieli	Aikataulut
61	Kurikka	Tuiskulan koulu P	<div><div></div></div> 118	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
62	Kurikka	Tuiskulan koulu E	<div><div></div></div> 110	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
63	Kurikka	Huovintie P	<div><div></div></div> 393	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
64	Kurikka	Huovintie E	<div><div></div></div> 378	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
65	Kurikka	Kurikan AOL I	<div><div></div></div> 1 133	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
66	Kurikka	Kurikan AOL L	<div><div></div></div> 1 352	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
67	Kurikka	Kurikankylä E	<div><div></div></div> 419	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
68	Kurikka	Kurikankylä P	<div><div></div></div> 433	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
69	Kurikka	Säntti P	<div><div></div></div> 66	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
70	Kurikka	Säntti E	<div><div></div></div> 63	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
71	Kauhajoki	Aronkylä L	<div><div></div></div> 448			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
72	Kauhajoki	Aronkylä I	<div><div></div></div> 461			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
73	Kauhajoki	Kauppatie L	<div><div></div></div> 392	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
74	Kauhajoki	Kauppatie I	<div><div></div></div> 415	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
75	Kauhajoki	Hämäläisentie th E	<div><div></div></div> 411		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
76	Kauhajoki	Hämäläisentie th P	<div><div></div></div> 459		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
77	Kauhajoki	Panula P	<div><div></div></div> 992		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
78	Kauhajoki	Panula E	<div><div></div></div> 959		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
79	Kauhajoki	Hyypäntie I	<div><div></div></div> 1 206	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
80	Kauhajoki	Hyypäntie L	<div><div></div></div> 1 206	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
VAASA - KRISTIINANKAUPUNKI												
83	Mustasaari	Vikbyn teollisuusalue E	<div><div></div></div> 101			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
84	Mustasaari	Vikbyn teollisuusalue P	<div><div></div></div> 125			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
85	Maalahti	Långäminne E	<div><div></div></div> 95			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
86	Maalahti	Långäminne P	<div><div></div></div> 101			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
87	Närpiö	Pirttikylä E	<div><div></div></div> 321	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
88	Närpiö	Pirttikylä P	<div><div></div></div> 309	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
89	Närpiö	Ylimarkku th P	<div><div></div></div> 39	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
90	Närpiö	Ylimarkku th E	<div><div></div></div> 43	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
91	Närpiö	Närpiö th P	<div><div></div></div> 10			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
92	Närpiö	Närpiö th E	<div><div></div></div> 10			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
93	Kristiinankaupunki	Tiukka P	<div><div></div></div> 209	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
94	Kristiinankaupunki	Lälby th L	<div><div></div></div> 162			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
95	Kristiinankaupunki	Lälby th I	<div><div></div></div> 151			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
VAASA - KOKKOLA												
96	Mustasaari	Koivulahti 8-tie I	<div><div></div></div> 557			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
97	Mustasaari	Koivulahti 8-tie L	<div><div></div></div> 557			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
98	Mustasaari	Kuni I	<div><div></div></div> 163	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
99	Mustasaari	Kuni L	<div><div></div></div> 177	<div><div></div></div>		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
100	Vöyri	Öling E	<div><div></div></div> 42			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
101	Vöyri	Öling P	<div><div></div></div> 46			<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
102	Vöyri	Kaitsor E	<div><div></div></div> 92	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
103	Vöyri	Kaitsor P	<div><div></div></div> 95	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
104	Vöyri	Oravainen P	<div><div></div></div> 665	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
105	Vöyri	Oravainen E	<div><div></div></div> 665	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
106	Uusikaarlepyy	Jepua th E (vt 19 liityntä)	<div><div></div></div> 68	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
107	Uusikaarlepyy	Jepua th P	<div><div></div></div> 84	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
108	Uusikaarlepyy	Kovjoki E	<div><div></div></div> 128	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
109	Uusikaarlepyy	Kovjoki P	<div><div></div></div> 128	<div><div></div></div>				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
110	Pedersöre	Sursik E	<div><div></div></div> 419	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
111	Pedersöre	Sursik P	<div><div></div></div> 414	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
112	Pedersöre	Östensö I	<div><div></div></div> 153				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
113	Pedersöre	Östensö L	<div><div></div></div> 150				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
114	Pedersöre	Edsevö I	<div><div></div></div> 461	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
115	Pedersöre	Edsevö L	<div><div></div></div> 456	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
116	Pedersöre	Edsevö 8-tie L	<div><div></div></div> 302	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
117	Pedersöre	Edsevö 8-tie I	<div><div></div></div> 221	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
118	Luoto	Vikarholmen E	<div><div></div></div> 895		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
119	Luoto	Vikarholmen P	<div><div></div></div> 879		<div><div></div></div>		<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
120	Luoto	Storsträmmen E	<div><div></div></div> 663	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
121	Luoto	Storsträmmen P	<div><div></div></div> 574	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
122	Luoto	Kvarnvägen E	<div><div></div></div> 558				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
123	Luoto	Kvarnvägen P	<div><div></div></div> 577				<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
124	Luoto	Gödda I	<div><div></div></div> 340	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>
125	Luoto	Gödda L	<div><div></div></div> 348	<div><div></div></div>			<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>	<div><div></div></div>

6. Toimenpiteet ja kustannusarvio

Pysäkkiverkon kehittäminen ja kunnossapidon toiminnan suunnittelu

Tämän pysäkkiselvityksen tavoitteena on ollut luokitella Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pysäkit joukkoliikenteen kannalta tärkeimmillä yhteysväleillä sekä luoda periaatteet kuntapysäkkien määrittelytyölle. Pysäkkien luokittelu on tehty Liikenneviraston valtakunnallista pysäkkiselvitystä (Livi 43/2014) hyödyntäen. Luokittelussa ja kehittämistoimenpiteiden määrittelyssä on huomioitu mahdollisimman hyvin Etelä-Pohjanmaan joukkoliikenteen käytön erityispiirteet ja kehittämisresurssien realiteetit. Kehittämistoimenpiteistä on laadittu erilliset pysäkkikortit.

Pysäkkiselvityksen keskeisenä tehtävänä on palvella pysäkkiverkon kehittämistä ja kunnossapidon toiminnan suunnittelua. Alueurakoita varten pysäkit on mahdollista luokitella tämän selvityksen mukaisesti vilkkaiksi ja tavanomaisiksi pysäkeiksi. Jos alueurakoiden lähtötietoja ei enää jatkossa inventoida tarjouspyyntöä varten erikseen, tulee huolehtia siitä, että alueurakoitsija päivittää joko jatkuvasti tai viimeistään ennen seuraavan urakan kilpailuttamista pysäkkikatostiedot ja niiden kuntotiedot tierekisteriä varten laaditulle lomakkeelle.

Rahoituksen kohdentaminen ja alueurakkasopimusten kehittäminen

Vilkkaiden pysäkkien tunnistamisen ja niiden priorisoimisen kautta on pyritty nostamaan esille Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen tärkeimmät kehittämistä kaipaavat pysäkkialueet. Tärkeimpien pysäkkialueiden kehittämistoimenpiteet alustavine kustannusarvioineen on koottu pysäkkikortteihin. Pysäkkikortteihin koottujen toimenpiteiden ohella on tärkeää huolehtia jatkossa myös muiden vilkkaaksi luokiteltujen pysäkkien kunnossapidosta.

Pysäkkiselvityksen esitetään toimivan suuntaa-antavana pohjatyönä niin alue-urakoiden, tiehankkeiden yhteydessä tehtävien pysäkkitoimenpiteiden, kuin mahdollisten valtakunnallisten teemarahojenkin kohdentamisessa. Pysäkkivastaavalla tulisi olla jatkossa käytössään niin sanottu *katospotti*, jolla voidaan tarvittaessa rahoittaa alueurakoissa toteutettavia kunnostustöitä (urakan lisä/muutostyöhinnat) tai uusien pysäkkikatoksen hankintoja. Hoidon urakkasopimuksiin esitetään otettavaksi mukaan menettelytapa, jonka lisä/muutoshintalomakkeelle otetaan hinta pysäkin jalustan ja rungon korjaukselle (esim. Lapua, ks. Liite 1). Korjaustoimenpidettä on mahdollista myös räätälöidä lisä/muutostyölomakkeella urakan tarpeiden mukaan työkohtaisella tarkennuksella. Aluevastaava ja kunnossapitovastaava sopivat hoidolliset pysäkkimäärät muutos/lisätyöhintalomakkeelle kuullen pysäkkivastaavaa ja joukkoliikenneasiantuntijaa. Lisä- ja muutoshintalomakkeella määritellään pysäkkikatoksen kunnostusten määrä, samoin jos tarjouslomakkeelle otetaan sitovasti uusien pysäkkikatosten hankintaa tai kunnostusta. Kunnostusmäärien harkinnassa tulee tarkistaa inventointitiedot, jossa on arvio pysäkkikatosten kunnosta.

Pysäkkiverkon kehittämisen kannalta on erittäin tärkeää varmistaa tienpidon suunnitteluyksikön ja joukkoliikenneyksikön välinen tiedonkulku. Mahdolliset pysäkkitarpeet olisi varmistettava aina tiehankkeiden yhteydessä. Lähtökohtaisesti tiehankkeiden yhteydessä toteutettavat pysäkkien kehittämistoimenpiteet ovat selkeästi edullisempia kuin erillisinä pienurakoina toteutettuina.

Pysäkkien poistamiselle tai ylläpidosta luopumiselle ei esitetä pyydettyä muutoshintoja. Tätä voidaan kuitenkin jatkossa harkita, mikäli näyttää siltä, että katoksia poistettaisiin runsaasti. Lähtökohtaisesti pysäkkien poistaminen tulee kysymykseen reiteillä, joilla ei enää liikennöi linja-autovuoroja, eikä uuttakaan liikennetarjontaa ole suunnitteilla. Usein haja-asutusalueilla vanhat ja ränsistyneetkin pysäkkikatokset saattavat palvella kuntien koulukuljetuksissa (kokoontumispaikkakäytännöt) vaikka varsinaista avointa joukkoliikennettä ei alueella olisikaan. Tämän vuoksi linja-autopysäkkejä poistettaessa olisi hyvä keskustella ennen lopullista päätöstä aina myös kunnan kanssa.

Kehitettävät pysäkkialueet

Tutkittavilla yhteysväleillä sijaitsee yhteensä 741 pysäkkiä, joista vilkkaiksi pysäkeiksi on luokiteltu 123 kappaletta. Tarkasteluun eivät sisälly Vaasan, Seinäjoen ja Kokkolan kaupunkiseutujen keskustaajamien pysäkit eivätkä muiden kuntien keskustaajamien pysäkit. Vilkkaiden pysäkkien joukosta on nostettu 11 pysäkkiparia kehittämistarkasteluun. Näille pysäkkipareille on laadittu erilliset pysäkkikortit, joissa on esitetty muun muassa pysäkkien kehittämistoimenpiteet ja niiden kustannusarviot.

Kuntapysäkkien toteutus

Kuntien keskus pysäkit olisi tarpeen saada systemaattisesti toteutukseen. Kuntien keskus pysäkkien toteuttamisesta voidaan sopia muun muassa liikennejärjestelmäsuunnitelmien aiesopimuksissa tai kuntien ja ELY-keskusten välisissä joukkoliikennettä koskevissa yhteistyösopimuksissa. Taajama-alueella toteutusvastuussa on pääsääntöisesti kyseinen kunta, mutta tapauskohtaisesti voidaan sopia myös ELY-keskuksen roolista esimerkiksi keskus pysäkkien varusteiden toteuttamisessa.

Sujuvat matkaketjut

Sujuvien matkaketjujen aikaansaamiseksi henkilöautojen liityntäpysäköinnin sekä kävelyn- ja pyöräilyn olosuhteita pysäkkien läheisyydessä pitäisi pystyä kehittämään. Ihmisten liikkumista tulisi tarkastella kokonaisvaltaisesti koko matkaketjujen kautta, ns. ovelta ovelle ketjuina. Erityisesti joukkoliikennematkoilla hyvät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet pysäkeille ja terminaaleihin sekä toimivat pyöräpysäköintijärjestelyt ovat keskeisiä asioita matkaketjun onnistumisen ja toteutumisen kannalta.

Lähteet

Tutkimukset, selvitykset ja oheistukset

- Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2014: Hoidon ja ylläpidon alue-urakat 31.1.2014, Työkohtainen tarkennus Seinäjoki 2014–2019.
- Joensuu, T., Harvio S., Salmela A., & Hyvönen A. 2012. Joukkoliikenteen laatukäytäväselvitys Kurikka–Ilmajoki–Seinäjoki–Lapua. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 5/2012.
- Joensuu, T., Harvio S., Salmela A., & Hyvönen A. 2012: Joukkoliikenteenlaatukäytäväselvitys Vaasa–Seinäjoki. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 6/2012.
- Liikennevirasto 2014. Hoidon ja ylläpidon tuotekortit 31.1.2014
- Lintusaari M., Pöllänen L., Rintamäki J. & Setälä N. 2014: Kälviä–Kruunupyä–Kokkola–Pedersöre–Pietarsaari–Luoto joukkoliikenteen laatukäytävä. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 63/2014.
- Mantila A. 2013: Linja-autopysäkkien luokittelu – esiselvitys. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 41/2013.
- Rintamäki J., Setälä N., Pöllänen L. & Ansio V. 2013: Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan joukkoliikenteen palvelutasomääritys – Palvelutasosuunnitelma vuosille 2014–2018. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 91/2013.
- Rintamäki J., Setälä N., Tikkanen M. 2013: Etelä-Pohjanmaan joukkoliikenteen palvelutasomääritys – Etelä-Pohjanmaan maakunnan joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma 2014–2018. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 45/2013.
- Tiehallinto 2009. Teiden talvihoito – Laatuvaatimukset, moniste 19.1.2009. Helsinki
- Tuominen V., Setälä N. & Hyökki-Kotilainen K. 2012: 100 solmupysäkkiä Suomeen – Esiselvitys. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 13/2012.
- Weiste H., Mantila A. & Seila M. 2014: Valtakunnallinen pysäkkiselvitys – pysäkkiverkot ja pysäkkien palvelutaso. Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 43/2014.

Paikkatietoaineistot

- Tierekisteri
- Diroad-aineisto
- Valtakunnallinen liikennelupajärjestelmä (VALLU)
- YKR-aineistot (väestö- ja työpaikat)
- Taustakartta-aineistot Logica/Maanmittauslaitos

Liite 1. Maalahden kunnan esitys kuntapysäkiksi

Liite 2 Esimerkki Urakan muutos- ja lisätyölomakkeesta (Lapua)

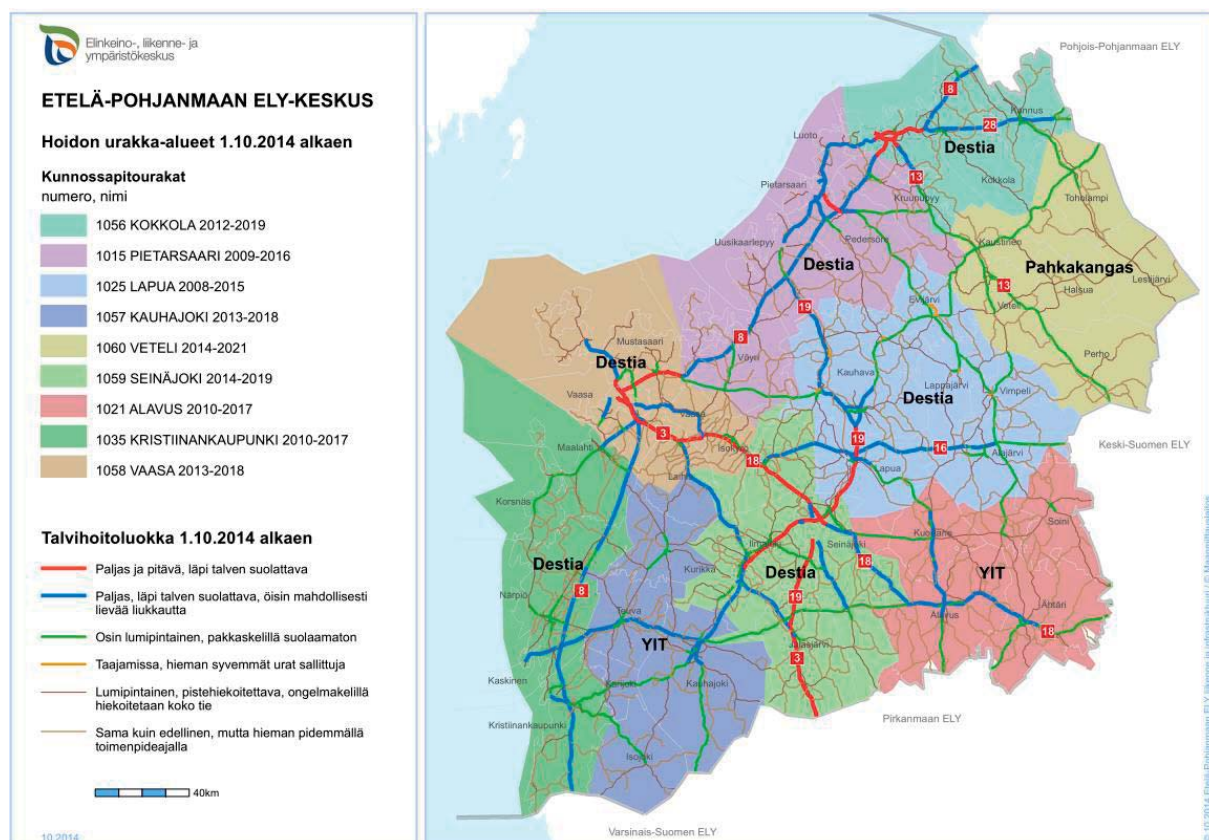
Muu kunnossapito:	Yksikkö	Määrä	TARJOUS Yksikköhinta	Määrä x Yksikkö-hinta
Pysäkkikatosten hoito, tavanomaiset sis. talvi- ja kesähoidon sekä rakenteiden huoltamisen (uudet)	euroa/katos/vuosi	3		0,00
Pysäkkikatosten hoito, vilkkaat sis. talvi- ja kesähoidon sekä rakenteiden huoltamisen (uudet)	euroa/katos/vuosi	2		0,00

	Yksikkö	Määrä	TARJOUS Yksikköhinta	Määrä x Yksikkö-hinta
Pysäkkikatoksen jalustan ja rungon korjaus	kpl	2		0,00

Työkohtainen tarkennus toimenpiteen osalta: Vuosittain voidaan lisätyönä peruskunnostaa 2–4 kpl pysäkkikatoksia. Kunnostus käsittää katoksen ruostuneiden jalustojen uusimisen ja huoltomaalauksen. Kohteet sovitaan aluevastaavan kanssa.

Työkohtainen tarkennus (talvihoito): Pysäkkikatosten lumitöiden yhteydessä on puhdistettava lumesta myös pysäkkeihin laitetut heijastimet viimeistään 1 vrk kuluessa lumisateen päättymisestä.

Etelä-Pohjanmaan hoidon urakka-alueet

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 36/2015				
Vastuualue Liikenne ja infrastruktuuri				
Tekijät Sonja Aarnio Anne Herranen Toni Joensuu		Julkaisuaika Huhtikuu 2015		
		Kustantaja Julkaisija Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja toimeksiantaja Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
Julkaisun nimi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen pysäkkiselvitys Linja-autopysäkkien kehittämissuunnitelma keskeisillä yhteysväleillä ja esimerkikunnissa				
Tiivistelmä <p>Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella on yhteensä noin 6 700 pysäkkiä. Pysäkkejä ei ole aikaisemmin tasoluokiteltu, eikä pysäkkien kehittämiseksi ole laadittu toimenpideohjelmia, jolla niiden palvelu- ja varustetaso saatettaisiin oikealle tasolle. Lisäksi pysäkkien hallinnointiin ja kunnossapitoon liittyy merkittävä määrä erilaisia toimintamalleja, jotka kaipaavat selkiyttämistä.</p> <p>Linja-autoliikenteen pysäkkiverkon kehittäminen, pysäkkien luokittelu ja palvelutason määrittely ovat nousseet ajankohtaiseksi laajemmin koko valtakunnan tasolla mm. joukkoliikenneuudistuksen ja sen myötä muuttuneiden linja-autoliikenteen toimintamallien vuoksi. Loppuvuodesta 2014 julkaistiin Liikenneviraston valtakunnallinen pysäkkiselvitys – pysäkkiverkot ja pysäkkien palvelutaso - raportti linjaamaan pysäkkien luokittelua, palvelutason määrittelyä ja kehittämistä. Valtakunnallisen pysäkkiselvityksen tuloksia on hyödynnetty tässä työssä. Samalla on kuitenkin pyritty huomioimaan mahdollisimman hyvin Etelä-Pohjanmaan joukkoliikenteen käytön erityispiirteet ja kehittämisresurssien realiteetit.</p> <p>Tämä pysäkkiselvitys koostuu kahdesta erillisestä osatehtävästä, joista toisessa on paneuduttu yhteysvälien pysäkkien luokitteluun sekä kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn ja toisessa osatehtävässä kuntapysäkkien sijainnin ja varustelutason määrittelyä koskeviin kysymyksiin. Pysäkkiluokittelun ja kehittämistarpeiden määrittelyn perusteella on laadittu konkreettiset kehittämistoimenpiteet viidelle kuntapysäkillä sekä yhdelletoista yhteysvälin pysäkillä tai pysäkkiparille. Pysäkkien kehittämistoimenpiteet kustannusarvioineen on esitetty erillisissä pysäkkikorteissa.</p> <p>Pysäkkiselvityksen keskeisenä tehtävänä on palvella pysäkkiverkon kehittämistä ja kunnossapidon toiminnan suunnittelua. Pysäkkiselvityksen esitetään toimivan suuntaa-antavana pohjatyönä niin alueurakoiden, tiehankkeiden yhteydessä tehtävien pysäkkitoimenpiteiden kuin mahdollisten valtakunnallisten teemarahojenkin kohdentamisessa.</p>				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Joukkoliikenne, linja-autopysäkki, pysäkkiverkko, palvelutaso				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF)	ISSN-L	ISSN (painettu)	ISSN (verkkopainettu)
	978-952-314-250-3	2242-2846		2242-2854
www		URN	Kieli	Sivumäärä
www.ely-keskus.fi/julkaisut www.doria.fi		URN:ISBN:978-952-314-250-3	Suomi	37
Julkaisun myynti/jakaja Julkaisu on saatavana vain verkossa: www.ely-keskus.fi/julkaisut sekä www.doria.fi/ely-keskus				
Kustannuspaikka ja aika			Painotilo	

Tämä pysäkkiselvitys koostuu kahdesta erillisestä osatehtävästä, joista toisessa on paneuduttu yhteysvälien pysäkkien luokitteluun sekä kehittämistoimenpiteiden määrittelyyn ja toisessa osatehtävässä kuntapysäkkien sijainnin ja varustelutason määrittelyä koskeviin kysymyksiin. Pysäkkiluokittelun ja kehittämistarpeiden määrittelyn perusteella on laadittu konkreettiset kehittämistoimenpiteet viidelle kuntapysäkille sekä yhdelletoista yhteysvälin pysäkille tai pysäkiparille. Pysäkkien kehittämistoimenpiteet kustannusarvioineen on esitetty erillisissä pysäkkikorteissa.

RAPORTEJA 36 | 2015

**ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN PYSÄKKISELVITYS
LINJA-AUTOPYSÄKKIEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA KESKEISILLÄ YHTEYSVÄLEILLÄ JA
ESIMERKKIKUNNISSA**

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-250-3 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkkopublication)

URN:ISBN:978-952-314-250-3

www.doria.fi/ely-keskus